

Ἡ ΔΙΑΠΛΑΣΙΣ ΤΩΝ ΠΑΙΔΩΝ

ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ ΔΙΑ ΠΑΙΔΙΑ ΗΦΗΒΟΥΣ ΚΑΙ ΝΕΑΝΙΔΑΣ

Ἐγκειμένην ὑπὸ τοῦ Ὑπουργείου τῆς Παιδείας — Ἐγκύκλιος ἀρ. 30, ἀπὸ 11 Ἀπριλίου 1932—

ὡς ἐλεύθερον ἀνάγνωσμα δι' ὅλα ἐν γένει τὰ Σχολεῖα τῆς Μέσης καὶ Στοιχειώδους Ἐκπαιδεύσεως.

ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΠΡΟΠΛΗΡΩΤΕΑ

ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥ : Ἐτησίᾳ δραχμὲς 100. Ἐξά-
μηνη δραχ. 55. Τρίμηνη δραχ. 30.

ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥ : Αἰγύπτου γρόσια διατμ. 50,
Αμερικῆς δολλάρια 3.— Ἀγγλίας καὶ ὧων ἐν γέ-
νει τῶν ἄλλων Κρατῶν σελλίνια 10.

Ἐξάμηνοι καὶ Τρίμηνοι ἀναλόγως

ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ ΚΑΤΑ ΣΑΒΒΑΤΟΝ

ΙΔΡΥΘΗ ΤΩ 1879

ΙΔΡΥΤΗΣ - ΕΚΔΟΤΗΣ - ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ

ΝΙΚΟΛΑΟΣ Π. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ

Ο ΤΟΜΟΣ ΤΗΣ ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ

Ἀρχίζει τὴν 1ην Δεκεμβρίου, ἀλλ' αἱ συνδρο-
μαὶ ἀρχίζουν τὴν 1ην οἰουδήποτε μηνός.

ΓΡΑΦΕΙΟΝ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

Ὁδὸς Εὐριπίδου ἀριθ. 42, παρὰ τὸ Βαρβάκειον.

Περίοδος Β'.—Τόμος 41ος

Ἀθῆναι, 16 Ἰουνίου 1934

Ἔτος 56ον.—Ἀριθ. 29

Ο ΔΗΜΗΤΡΟΣ

ΠΑΡΑΜΥΘΙ

Μιά φορά κι' ἔνα καιρὸ ζοῦσε ἕ-
νας φτωχὸς ἄνθρωπος πού τὸν ἔλε-
γαν Δημήτρον. Ἦταν πολὺ φτωχὸς ὁ
κακομοίρης καὶ δὲν εἶχε νάγοράσῃ
μιὰν ἀγελάδα πού τόσο πιθυμοῦσε.
Εἶπε λοιπὸν στὴ γυναῖκα του :

—Ἐχω μιὰ καλὴ ἰδέα. Θὰ παρα-
καλέσω τὸν πεθερό μου τὸν ξυλουρ-
γὸ νὰ μοῦ κάμῃ ἕνα μοσχάρι ἀπὸ
ξύλο καὶ νὰ μοῦ τὸ χρωματίσῃ κα-
φεδί σὲ τρόπο πού νὰ μὴ τὸ παραλ-
λάξῃς ἀπ' ἀληθινόν. Ἰσως μὲ τὸν καιρὸ
μεγαλώσῃ καὶ γίνῃ ἀγελάδα.

Ἡ ἰδέα του ἄρεσε στὴ γυναῖκα
του, τὸ μοσχάρι παραγγέλληκε κι'
ἔγινε σύμφωνα μὲ τὴν παραγγελία
καὶ μὲ τὸ λαϊμὸ σκυφτό, σὰ νάτρωγε.

Τάλλο πρωτὶ, ὅταν ὄλες οἱ ἀγελά-
δες τοῦ χωριοῦ πήγαιναν στὴ βοσκή,
ὁ Δημήτρος φώναζε τὸ βοσκὸ καὶ
τοῦ εἶπε :

—Ἐχω ἕνα μικρὸ μοσχάρι, μὰ
εἶναι πολὺ μικρὸ καὶ δὲν ξέρει ἀκόμα
νὰ περπατῇ.

—Πολὺ καλὰ· εἶπε ὁ βοσκός. Ἀν
θέλῃς, τὸ παίρνω στὰ χέρια.

Καὶ βάζοντάς το κάτω ἀπ' τὴ
μασκάλη του, τὸ κουβάλησε μαζὶ
μὲ τίς ἀγελάδες στὸ χωράφι, ὅπου
τόδαλε νὰ βοσκήσῃ.

Ὀλημέρα τὸ μοσχάρι ἔμεινε ἐκεῖ
κι' ἔμοιαζε νὰ βόσκῃ τὸ χορτάρι· κι'
ὁ βοσκὸς εἶπε :

—Γρήγορα θὰ μεγαλώσῃ καὶ θὰ
μπορεῖ νὰ περπατᾷ μονάχο του·
γιὰ ἰδὲς πῶς τρώει !

Τὸ δειλινὸ λοιπὸν, ὅταν ἦρθε ἡ
ὥρα νὰ ὀδηγήσῃ τὸ κοπάδι πίσω,
εἶπε στὸ μοσχάρι :

—Ὅπως μπόρεσες τόσες ὥρες νὰ
σταθῇς μόνο ἐκεῖ-πέρα καὶ νὰ χορ-
τάσῃς χορτάρι, πρέπει νὰ μπορέσῃς
καὶ νὰ περπατήσῃς μονάχο σου. Νὰ
τὸ ξέρῃς· ἐγὼ δὲ θὰ σὲ πάρω στὰ
χέρια αὐτὴ τὴν φορά.

Ὁ Δημήτρος περίμενε τὸ μοσχά-
ρι ἀπ' ἔξω ἀπ' τὴν πόρτα τοῦ σπι-
τιοῦ του κι' ἄμα ὁ βοσκὸς γύρισε μὲ
τὸ κοπάδι, τοῦ τὸ γύρεψε. Ὁ βο-
σκὸς τότε τὰπάντησε :

—Ἐμείνε στὸ λειβάδι νὰ βοσκή-

σῃ. Μὲ κανένα τρόπο δὲν ἤθελε νὰ
μὲ ἀκολουθήσῃ.

Ὁ Δημήτρος ἔκαμε τὸ θυμωμένο :

—Ἐ; τί; θέλω τὸ μοσχάρι μου.

Ἐναπήγχαν λοιπὸν οἱ δύο τους
στὸ λειβάδι, μὰ μοσχάρι τίποτα. Κά-

ΕΙΚΟΝΕΣ ΠΑΙΔΙΩΝ ΕΚ ΤΟΥ ΦΥΣΙΚΟΥ

Τώρα μαθαίνει φυσαρμόνικα

ποιος στ' αναμεταξύ θα τ'όχε κλέψει.
— Μπορεί να γύρισε μόνο του απ' άλλο δρόμο, είπε ο βοσκός.

Μά ο Δημητρός δεν άκουγε τίποτε :

— Δεν περνάνε σέ μέναν αυτά. Έγώ θέλω τὸ μισχάρι μου ! τοῦ φώναζε καὶ τὸν πῆγε στὸ Δικαστήριον. Ὁ δικαστὴς άκουσε ὅλη τὴν ὑπόθεση μετὰ τὸ νῆ καὶ μετὰ τὸ σίγμα κι' ἔδωκε ἀπόφαση νὰ δώσῃ ὁ βοσκὸς στὸ Δημητρὸ μίαν ἀγέλαδα ἀντί γιὰ τὸ χαμένο μισχάρι.

Κι' ἔτσι ὁ Δημητρός ἀπόκτησε ἀγέλαδα κι' ἡ χαρά του δὲν περιγράφεται. Μὰ ἐπειδὴ δὲν εἶχε λεφτὰ νὰ τῆς ἀγοράσῃ φαί νὰ φάῃ, ἀναγκάστηκε πολὺ γρήγορα νὰ τὴ σφάξῃ. Τὸ κρέας τῆς τάλαιτις καὶ τὸ πετσί τῆς τὸ πῆρε νὰ πᾶῃ στὴ γειτονικὴ πολιτεία νὰ τὸ πουλήσῃ.

Ἐκίνησε λοιπὸν, μὰ κεὶ ποὺ πῆ- γαινε συνάντησε ἕνα μῦλο κι' ἀπά- νου σ' αὐτὸν εἶδε νὰ κάθεται ἕνα γεράκι μετὰ σπασμένη τὴ μὴ φτερού- γα. Συμπόνεσε τὸ δύστιχο τὸ πουλί, τόπιασε καὶ τὸ τύλιξε στὸ πετσί ποὺ εἶχε μαζί του. Ἐνὸς μὲς περπα- τοῦσε, ὁ καιρὸς ἄρχισε νὰ χαλάῃ καὶ δὲν ἄργησε νὰ πιάσῃ μὴ δυνατὴ μπόρα. Ὁ Δημητρός λοιπὸν ἀναγκά- στηκε νὰ γυρίσῃ καὶ, μὴ ἔχοντας ποὺ νὰ πᾶῃ, ζήτησε καταφύγιο στὸ μῦλο. Ἡ γριά γυναίκα τοῦ μωλωναὶ ποὺ ἦταν μόνη στὸ σπιτί, τὸν ἔδωκε νὰ ζεσταθῇ σιμὰ στὸ τζάκι, τοῦ ἔδωσε νὰ φάῃ κι' ὕστερα τοῦ εἶπε νὰ πλα- γιάσῃ καὶ νὰ κοιμηθῇ. Ὁ Δημητρός ἔφαγε τὸ ψωμί καὶ τὸ τυρὶ ποὺ τοῦ ἔδωσαν, πλάγιασε σὲ μὴ ψάθα κι' ἡ γριά γυναίκα τοῦ μωλωναὶ νόμισε πὺς τὸν πῆρε ὁ ὕπνος.

Σὲ λίγο χτύπησε ἡ πόρτα καὶ μπῆκε μὴ ἄλλη γριά, ποὺ ἡ γυναί- κα τοῦ μωλωναὶ τὴ δέχτηκε πολὺ φιλόφρονα καὶ τὴν κάλεσε νὰ φᾶνε μαζί. Ὑστερὰ κατέβηκε γρήγορα στὸ κελλάρι κι' ἔφερε ἀπὸ κεῖ κρα- σί, σαλάτα, μὴ πιατέλα μετὰ κρέας ψητὸ καὶ μὴ μετὰ βραστό, καὶ κάθη- σαν νὰ φᾶνε. Μ' ἄξαφνα ἀκούστηκε ἕνας χτύπος στὴν πόρτα καὶ ἡ μω- λωνοῦ πῆδησε τρομαγμένη :

— ὦχ, Θεέ μου ! ὁ ἀντρας μου. Ἀρπάξτε τὸ ψητὸ καὶ τὸ κρυφὸ στὸ φοῦρνο, τὸ κρασὶ τὸ κρυφὸ κατὸ ἀπ' τὰ μαξιλάρια, τὴ σαλάτα στὸ κρεβ- δάτι κατὸ ἀπ' τὰ σκεπάσματα καὶ τὸ βραστὸ κατὸ ἀπ' τὸ κρεβδάτι. Στὸ μετὰξὺ, ἡ ἄλλη γριά κρύφτηκε σὲ μὴ ντουλάπα, ἔπου φύλαγαν τὸ πῆς ἀμὴν, κι' ἀμέσως ἡ γυναίκα τοῦ μωλωναὶ ἔτρεξε νὰ νοῖξῃ τὴν πόρτα.

— ὦ ! καλῶς τὸν ἀντρα μου ! κα-

λῶς τον ! φώναξε. Τί παλιόκαιρος εἶν' αὐτός ! ἔ ; λὲς κι' ἦρθε ἡ συν- τέλεια τοῦ κόσμου. . .

Ὁ μωλωνάς μόλις μπῆκε ἀντίκρυ- σε τὸ Δημητρὸ ποὺ ἔκανε πὺς κοι- μόταν ξαπλωμένος σὲ τὴν ψάθα καὶ ρώτησε ποῖος ἦταν.

— Ἀχ, ὁ κακομοῖρης ! ἔκαμε ἡ μωλωνοῦ. Ἦταν βρεμένος ὡς τὸ κόκαλο καὶ ἦρθε νὰ μοῦ ζητήσῃ προστασία. Τοῦδωσα λοιπὸν ψωμί καὶ τυρὶ νὰ φάῃ, καὶ τὴν ψάθα νὰ πλαγιάσῃ.

Ὁ μωλωνάς τότε τῆς ζήτησε φαί, γιὰτὶ ἦταν πολὺ πεινασμένος. Κι' ἡ γυναίκα ἔκαμε τὴ λυπημένη.

— ὦχ, ἀντρούλη μου ! Δὲν ἔχω ἡ ἀφτοῦρη ἄλλο ἀπὸ ψωμί καὶ τυρὶ νὰ σοῦ δώσω. Ποῦ νὰ ξέρω ἐγὼ πὺς θάρρης γιὰ νὰ σοῦ ἐτοιμάσω καὶ τοῦ πουλιοῦ τὸ γάλα.

Ὁ μωλωνάς πῆρε τὸ ψωμί καὶ τὸ τυρὶ καὶ κάλεσε τὸ Δημητρὸ νὰ τοῦ κάμῃ συντροφιά. Ἀξαφνὰ τὸ μάτι τοῦ ἔπεσε πᾶνου στὸ πετσί ποὺ ἦταν τυλιγμένο τὸ γεράκι.

— Τί ἔχεις ἐκεῖ μέσα ; ρώτησε
— ἔχω ἕνα μάντη, ἀποκρίθηκε ὁ Δημητρός.

— Καὶ μπορεῖ νὰ μοῦ μαντέψῃ ὅ,τι τοῦ γυρέψω ;

— Γιατί ὅχι ; Μόνο ποὺ λείει μόνο τὰ τέσσερα καὶ τὸ πέμπτο τὸ κρα- τάει γιὰ τὸν ἑαυτὸ του.

Ἐπειδὴ ὁ μωλωνάς ἦταν περίερ- γος νὰ τὸν ἀκούσῃ νὰ μιλᾷ, ὁ Δη- μητρός πᾶτησε τὸ κεφάλι τοῦ γερα- κιοῦ κι' αὐτό, μέσα ἀπ' τὸ πετσί, φώναξε.

— Τί λείει ; ρώτησε ὁ μωλωνάς.

— Νούμερο 1 : κατὸ ἀπ' τὸ μα- ξιλάρι βρίσκεται κρασί.

— Αὐτὸ εἶνε φανερό ψέμμα, εἶπε ὁ μωλωνάς κι' ἔτρεξε στὸ κρεβδάτι. Σήκωσε τὸ μαξιλάρι καὶ τί νὰ ἰδῇ ; μὴ μπουκάλα κρασί !

— Ρώτησε κι' ἄλλο, εἶπε.

Ὁ Δημητρός ἔκαμε τὸ γεράκι νὰ ξαναφωνάξῃ καὶ εἶπε :

— Νούμερο 2 : στὸ φοῦρνο βρί- σκεται ψητό.

Ὁ μωλωνάς ἔτρεξε στὸ φοῦρνο καὶ ἔτριψε τὰ μάτια του : βρῆκε με- σα ψητὸ κρέας. Ὁ Δημητρός ἔκαμε τὸ γεράκι νὰ φωνάξῃ καὶ τρίτη φορὰ.

— Νούμερο 3 : στὸ κρεβδάτι βρί- σκεται σαλάτα.

Ὁ μωλωνάς ἔτρεξε καὶ βρῆκε τὴ σαλάτα. Πάλι τὸ γεράκι φώναξε κι' ὁ Δημητρός ἐξήγγησε :

— Νούμερο 4 : κατὸ ἀπ' τὸ κρεβ- δάτι βρίσκεται βραστὸ κρέας.

Κι' ὁ μωλωνάς βρῆκε τὸ βραστὸ. (Τὸ τέλος στὸ ἐρχόμενο)

(Μετὰφραση—Διασκευὴ)

Κ. Χ. ΓΡ.

ΠΑΤΡΙΝΑ ΓΡΑΜΜΑΤΑ

ΔΥΟ ΔΙΑΛΕΞΕΙΣ

Πάτραι, Μάιος, 1934

Ἀγαπητὴ μου Διάπλασις,

Αὐτὸν τὸ μῆνα ἔγιναν ἐδῶ δύο ὥραιες διαλέξεις, ποὺ καὶ στίς δύο ἐθυμήθηκα τὴ «Διάπλασις». Στὴν πρώτη μάλιστα καὶ ἀνεφέρθη : ἕνα Σαββατόβραδο στὴν αἴθουσα τοῦ «Μορφωτικοῦ Συλλόγου» (ποὺ πῆγα μετὰ τὴν «Ἐλπίδουσα Ἑλλάδα») ἐμί- λησε ἡ κ. Φράγκου. Θέμα : «Ψυχο- λογία τοῦ κοριτσιοῦ. Διάφοροι τύ- ποι». Στὸ τέλος ἡ δμιλήτρια ἐπρό- τεινε νὰ γίνῃ συζήτηση καὶ κάποιος νεαρὸς ὑπέβαλε τὸ ἐρώτημα γιὰτὶ τὰ κορίτσια κάνουν . . . ἀνορθογραφίες !

Ἡ κ. Φράγκου τοῦ ἀπήντησε ὅτι, χωρὶς νὰ νομισθῇ πὺς θέλει νὰ ὑπε- ρασπῇ τὸ φύλον τῆς, ἐὰν προσέξῃ τίς ἐφημερίδες κατὰ τὴν ἐποχὴ τῶν εἰσαγωγικῶν ἐξετάσεων στὸ Πανεπι- στήμιο, θὰ ἰδῇ ὅτι ἐπιβαρύνονται ἐξ ἴσου καὶ τὰ δύο φύλα. . . Γιατὶ τώρα, ἐπρόσθεσε, τὰ παιδιὰ εἶναι ἐπιπό- λαια ; Μὰ ἀφίνουν οἱ ἐκδρομές, οἱ κινήματα, οἱ αὐτοκίνητα, τὰ σπόρ ; . . Μὴν κοιτᾶτε ἐμεῖς, ποὺ ὁ νοῦς μας ἦταν στὰ μαθήματα κι' ἐπε- ριμέναμε κάθε βδομάδα νάρθη ἡ «Διάπλασις» . . .

Τὴν ἐπομένη ἔγινε στὴν αἴθουσα ἑνὸς Κινηματογράφου μὴ ἄλλη διά- λεξις ἀπὸ τὸν καθηγητὴ τῆς Βυζ. Μουσικῆς καὶ διευθυντὴ τοῦ Μουσι- κοῦ Λυκείου Ἀθηνῶν κ. Παπαδη- μητρίου. Ἦταν μᾶλλον μὴ εἰσήγη- σις στὸ ἔργον ἑνὸς νέου τυφλοῦ μα- θητοῦ του, τοῦ Μιμίκου Χρυσάφιδου, ποὺ ἔφαλε κατόπιν καὶ αὐτός.

Συγγενὴς μας—ὁ τυφλός,— ἀπὸ τοὺς Ρωγούς τῶν Καλαβρύτων—μο- ναχογιὸς μέσα σ' ἕξ κορίτσια !— Ὅταν ἦταν ὡς 7-8 χρονῶν ἔβλεπε κάπως, ἔπειτα ἔχασε τελείως τὸ φῶς του. Ἀδελφοὶ τοῦ πατέρα του πλού- σιοι στὸν Πειραιᾶ τὸν πῆραν καὶ τὸν ἔβαλαν στὸν «Οἶκο τῶν τυφλῶν».

Ἐκεῖ ἔμαθε τὸ ἀλφάβητο μετὰ τὴν ἀφῆ καὶ ὅ,τι ἄλλο τοὺς διδάσκουν. Ὅταν ἔγινε ὁ ἀποκλεισμός, τὸν πῆραν οἱ γονεῖς του στὸ χωριό, ἐκεῖ ὅμως ὁ Μιμίκος ἐσυνήθισε καὶ δὲν ἤθελε πιά νὰ ξαναγυρίσῃ στὴν Κα- λιθέα.

Ἐτρεχε στοὺς δρόμους τοῦ χω- ριοῦ μ' εὐκολία, ἔβρισκε ἀμέσως τίς πόρτες τῶν φιλικῶν του σπιτιῶν, ἔ- φτιανε κλουδιά γιὰ πουλιὰ καὶ ἔκανε τέλος ὅ,τι καὶ τὰ ἄλλα παιδιὰ ποὺ βλέπουν. Εἰς ἐπίμετρον, εἶχε καὶ πολὺ ὥραία φωνὴ καὶ τοῦ ἄρεσε νὰ βοηθῇ τοὺς ψάλτες στὴν Ἐκκλησία.

Ἐτρεχε στοὺς δρόμους τοῦ χω- ριοῦ μ' εὐκολία, ἔβρισκε ἀμέσως τίς πόρτες τῶν φιλικῶν του σπιτιῶν, ἔ- φτιανε κλουδιά γιὰ πουλιὰ καὶ ἔκανε τέλος ὅ,τι καὶ τὰ ἄλλα παιδιὰ ποὺ βλέπουν. Εἰς ἐπίμετρον, εἶχε καὶ πολὺ ὥραία φωνὴ καὶ τοῦ ἄρεσε νὰ βοηθῇ τοὺς ψάλτες στὴν Ἐκκλησία.

Μὲ πολλὴ ἀγάπη

ΤΟ ΣΚΑΛΙΣΤΗΡΙ

[ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑΤΑΚΙ ΓΙΑ ΜΙΚΡΑ ΠΑΙΔΙΑ]

ΚΒ'.—Ἐνα ὑποπτο καράβι

Ἐπιτέλους τὸν πῆρε ὁ ὕπνος, μὰ ὥστόσο ἐξακολούθησε νὰ συλλογιέ- ται. Αὐτὸ μὴ σὰς φαίνεται παράξενο. Πολλὲς φορὲς καὶ στὸν ὕπνο του κάνει κανένας σκέψεις, κάνει ἀκόμα καὶ πράξεις, Καὶ τόσο παράξενες μά- λιστα !

«Δὲν μπορῶ πιά νὰ βαστάξω—συλλογιόταν ὁ Μπέμπης. Ἡ εὐκαιρία εἶναι μοναδικὴ γιὰ ἕνα ταξιδάκι στὴν τύχη. Θὰ λύσω τὸ σχοινὶ τῆς ἀγκυ- ρας καὶ θάρῃσῃ τὴ βαρκούλα νὰ τὴν πάσῃ τὸ ρέμα. Γαλήνη εἶναι, δὲ φοβᾶμαι νὰναποδογουρισθῇ. Καὶ κάπου θὰ με βγάλῃ. . . Ἀν με βγάλῃ ὅμως μακρὸν, πὺς θὰ γυρίσω ; . . Μπᾶ ! κάποιος θὰ βοεθῇ νὰ με βοη- θήσῃ. Κι' ἐπιτέλους ὡς γίνῃ ὅ,τι θέλει. Δὲν θὰ χαθῶ, ξέρω κολύμπι. . .»

Σιγά-σιγά, μετὰ ὑπομονὴ καὶ κόπο, ὁ Μπέμπης ἔλυσε τὸ χοντρὸ κόμπο

τοῦ σχοινοῦ. Κι' ἡ βαρκούλα, ποὺ δὲν τὴν κρατοῦσε πιά ἡ ἀγκυρα, ἄρ- χισε νὰκολοῦθῃ τὸ ρέμα ποὺ τὴν τραβοῦσε στ' ἀνοιχτά.

Ἄ, τί ὥραία ! Ὁ Μπέμπης καθόταν στὴν πλώρη χαρούμενος κι' ἐν- θουσιασμένος. Ὅ,τι πῆς ἄξιζε τὸ νυχτερινὸ ἐκεῖνο ταξίδι στὴν ἡσυχὴ θά- λασσα, κατὸ ἀπ' τὸ φεγγάρι, μέσα σὲ μὴ βαρκούλα ποὺ ἔτρεχε μονάχη τῆς, χωρὶς κουπιὰ, χωρὶς πανί, χωρὶς τιμόνι. . . Μπᾶ ! τὰ κουπιὰ κουρά- ζουν, τὸ πανί θέλει ἔγνοια, τὸ τιμόνι εἶναι μετὰς. Ἐτσι εἶναι ὥραία. . .

Ἐκεῖ ποὺ πῆγαινε, ὁ Μπέμπης εἶδε πῶς πέρα ἕνα μικρὸ καράβι. Εἶχε ἀπλωμένα τὰ πανιά του κι' ἔμοιαζε σὰ μεγάλο θαλασσοπούλι μετὰ ἀ- νοιχτὲς φτερούγες. Δὲν φαίνονταν ὅμως πολὺ καινούργιο, οὔτε πολὺ κα- θαρό. Τὰ πανιά του μάλιστα ἦταν λερωμένα κι' ὅλο μπαλώματα.

«Φτωχὸ καράβι, συλλογίστηκε ὁ Μπέμπης. Τί νάχη μέσα καὶ ποῦ νὰ πηγαίνει ;»

Σὲ λίγο ἡ βαρκούλα βοεθῆκε κοντὰ του καὶ πῆγαιναν μαζί-μαζί.

— Μπᾶ ! εἶπε κάποιος ἀπὸ τὴν κουραστὴ τοῦ καραβιοῦ. Ἐνα παιδί

μονάχο του σὲ μὴ βάρα ! Ποῦ πάει ;

— ὦ, ποῦ βοεθῆκε ; εἶπ' ἕνας ἄλλος. Τὸ παίρνουμε στὸ καράβι ;

— Χάρισμα ; εἶπε ὁ πρῶτος.

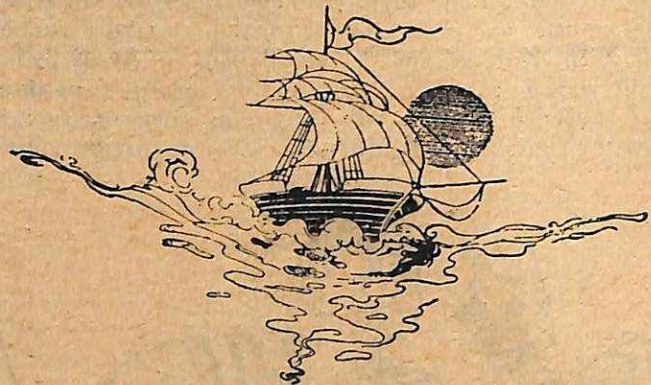
— Για τὸ ναῦλο του κρατοῦμε τὴ βάρκα, εἶπε ὁ δεῦτερος. Ἐπειτα θὰ μᾶς κἀνὴ καὶ δουλειές. Μικρὸ εἶναι μὰ γερὸ φαίνεται.

Ὁ Μπέμπης ἔβλεπε ἀπὸ κάτω τοὺς δυὸ αὐτοὺς ἀνθρώπους καὶ δὲν τοῦ ἄρεσαν καθόλου. Ἦταν κουρελιῆδες κι' εἶχαν κάτι ἀγριόμουτρα! Σὰν κακούργοι φαίνονταν.

«Πειρατὲς θὰ εἶναι» συλλογίστηκε: «κουρσάροι, ληστὲς τῆς θάλασσας... Θέ μου, φύλαγε!...»

Εἶχε διαβάσει πολλὰ γιὰ τέτοιους σὲ ἱστορίες καὶ σὲ παραμύθια, κι' ἄρχισε νὰ φοβάται.

«Νὰ μὴν ἔχω τώρα κουπιὰ, νὰπομακρυνθῶ ἀπ' αὐτὸ τὸ ὑποπτο καράβι!...» εἶπε μέσα του.

Ἀλλὰ τὴν ἴδια στιγμή, ἕνας γάντζος μὲ μακρὸ κοντάρι ἐπιασε τὴ βάρκα του καὶ τὴν κόλλησε στὸ πλευρὸ τοῦ καραβιοῦ. Ἐπειτα κατέβηκε μιὰ σκάλα. Κι' ἕνας ἀπὸ τοὺς δυὸ ἐκείνους «πειρατὲς» πρόσταξε:

— Ἀνέβα, μικρὸ! ἀνέβα γρήγορα!

Θέλοντας καὶ μὴ, ὁ Μπέμπης ἀνέβηκε

ἐκείνη τὴ σκάλα καὶ βρέθηκε στὸ κατάστρωμα τοῦ καραβιοῦ.

— Πῶς σὲ λένε; τὸν ρώτησαν οἱ «πειρατὲς». Καὶ πῶς βρέθηκες μανάχος σου σ' αὐτὴ τὴ βαρκούλα;

Τρέμοντας ἀπὸ τὸ φόβο του, ὁ Μπέμπης εἶπε τὸν ὄνομά του καὶ διηγήθηκε τὴν περιπέτειά του.

— Καλὰ, εἶπε ὁ πρῶτος «πειρατής». Θὰ σὲ κρατήσουμε στὸ καράβι μας καὶ θὰ σὲ παραδώσουμε στοὺς γονεῖς σου ὅταν θὰ γυρίσουμε στὴν Ἑλλάδα. Τώρα πᾶμε στὴν Ἀφρική.

— Στὴν Ἀφρική; ἔκαμε ὁ Μπέμπης μὲ γουρλωμένα μάτια. Ὡστε θὰ μὲ πάρετε καὶ μένα στὴν Ἀφρική;

— Ἐ, βέβαια! δὲ θὰ σὲ πετάξουμε στὴ θάλασσα. Φτάνει νᾶσαι φρόνιμος καὶ νὰ κἀνὴς ὅ,τι σοῦ λέμε. Κι' ὅ,τι ἰδῆς ἢ ἀκούσης στὸ καράβι μας, μιλιὰ, τοιμουδιά, ἄχνα! Ἀλλοιῶτα δὲ γλυτώνεις!

(Ἀκολουθεῖ)

Η ΚΥΡΑ-ΜΑΡΘΑ

Ο ΚΛΗΡΟΝΟΜΟΣ ΤΟΥ ΡΟΒΙΝΣΩΝ

ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ ὑπὸ ANDRÉ LAURIE

— Συνέχεια ἀπὸ τὸ προηγούμενο —

Ὅχιτ' ἔμεινε — ἔσες ἦταν κι' οἱ βάρκες ποὺ εἶχαν σωθεῖ — εἶχαν στήσει τίς σημαίες τους στ' ὀροπέδιο ἐκεῖνο. Οἱ ναυαγοὶ ποὺ ἦταν μὲ τὸν πλοίαρχο ἀποτελοῦσαν τὸν ἕνατο, κι' οἱ μουσικοὶ τοῦ κ. Ρετὸ τὸν δέκατο. Στὸ χθεσινὸ πυροβολισμὸ δὲν ἀποκρίθηκαν, γιατί εἰ ἀνθρώποι δὲν εἶχαν ὅπλα.

Ἐπτά λοιπὸν βάρκες — καὶ ὄχι ὄχιτ' ὅπως λογάριαν στὴν ἀρχή — ἐλείψαν στὴν πρόσκληση. Δηλαδή 280 ἀνθρώποι. Κι' ἀνάμεσα σ' αὐτοὺς — νεκροὺς ἴσως τώρα — ἦταν ὁ ὑποπλοίαρχος τῆς Ἡ ρ α ς κι' ὁ ταγματάρχης Ὁμόλλου.

Ἡ κυρία Ὁμόλλου ἦταν χήρα! Ἡ χαρὰ τῆς συνάντησης μετριάσθηκε πολὺ. Οἱ ναυαγοὶ χαιρετίστηκαν βέβαια μ' ἐγκάρδιες διαχύσεις.

Ἀλλὰ χωρὶς τὸν θορυβώδη ἐκείνον ἐνθουσιασμὸ ποὺ θὰ ἐπικρατοῦσε, ἀν' ἀπὸ τὴν πρόσκληση δὲν ἔλειπε κανεὶς, ἀν' ἡ σωτηρία ἦταν γενική.

Δὲν ἦταν ὅμως καιρὸς γι' ἄγωνα μοιρολόγια. Ἀφ' ἑνὸς τὸς ναῦτες καὶ τοὺς στρατιῶτες στὸ ὀροπέδιο, καὶ τίς δυὸ κυρίες μὲ τὸν κ. Κλοακέν, ὁ πλοίαρχος Μανκαρὺ, οἱ ἀξιωματικοὶ του, ὁ συνταγματάρχης Οὐγγύν, ὁ Παῦλος κι' ὁ Χάνδος ἐξακολούθησαν ν' ἀνεβαίνουν τὸ βουνό. Ὑστερ' ἀπὸ μισῆς ὥρας κουραστικὴ πορεία βρέθηκαν στὴν κορυφή του. Ἐκεῖ μπόρεσαν νὰ ἐπιβεβαιώσουν ὅ,τι ὡς τὴ στιγμή ἐκείνη δὲν ἦταν παρ' ἀπλὴ ὑπόθεση: Βρίσκονταν δηλαδή σ' ἕνα νησί οὕτε πολὺ μικρὸ, μὰ οὕτε μεγάλον, ποὺ εἶχε τριγωνικὸ σχῆμα, μὲ δυὸ βουνοσειρές ποὺ σχημάτιζαν γωνία ὀρθή. Ἡ μικρότερη ἀπ'

αὐτὲς θὰ εἶχε ἑκτασὶ εἴκοσι περίπου λευγῶν. Ἀνάμεσα στὸ ἀνατολικὸ καὶ τὸ δυτικὸ ἀκρωτήρι εἶχαν προσορμισθεῖ ὅλες οἱ βάρκες. Κι' αὐτὸ ἐξηγιόταν εὐκολὰ ἀπὸ τὴ φορὰ τοῦ ἀνέμου καὶ τοῦ θαλάσιου ρεύματος.

Μακρὰ, κατὰ τὸ νοτιά, στὴ γαλανὴ ἐπιφάνεια τῆς θάλασσας, φαίνονταν μερικὰ νησάκια δεντρόφυτα, καὶ πρὸ κοντὰ πολλοὶ σκόπελοι ποὺ σχημάτιζαν μιὰν ἀσπρὴ γραμμὴ. Οὕτε ἴχνος ἄλλης γῆς στὸ πέλαγος, οὕτε ἴχνος ἀνθρώπου στὸ νησί. Γενικά, ἡ θέα τοῦ τοπίου ἦταν ὡραία καὶ μεγαλόπρεπη, ἀλλὰ μὲ τὸ μεγαγχορικὸ καὶ πένθιμο ἐκείνου πέπλου ποὺ σκεπάζει, θάλεγε, τοὺς ἀκατάκητους τόπους. Ἦταν σὲ μιὰ σκηνογραφία θεάτρου ὅπου κανένας ἡθοποιὸς δὲν παρουσιαζόταν καὶ ὅπου ὅλα τὰ καθίσματα ἦταν ἀδειανά.

Τὸ μεσημέρι ἐξακρίβωσαν πῶς τὸ νότιο πλάτος τοῦ τόπου ἐκείνου ἦταν 12ο 17' 38", καὶ τὸ ἀνατολικὸ μῆκος 112ο 48' 24". Κανένας ἀπὸ τοὺς χάρτες ποὺ εἶχαν δὲν ἐσημείωνε νησὶ σ' αὐτὸ τὸ σημεῖο τῆς σφαίρας. Παρατήρησαν ἀκόμα πῶς βρισκόνταν στὰ νότια τῆς εὐρείας ἐκείνης ζώνης τοῦ Ὠκεανῶ, ποὺ οἱ ἀγγλικοὶ κι' οἱ ἀμερικανικοὶ χάρτες σημειώνουν ὡς ἔ ρ η μ η, καὶ ποὺ δὲν περνᾷ ἀπ' αὐτὴν οὕτε ἕνα πλοῖο καὶ ἕνα εἴκοσι χρόνια.

Τὸ νησί ἄλλωστε δὲν ὕψωνόταν πολὺ πάνω ἀπ' τὴν ἐπιφάνεια τῆς θάλασσας. Μόλις 380 μέτρα ἔδειχνε τὸ βρόμετρο στὴν κορυφὴ ὅπου βρίσκονταν. Ἐπρεπε νὰ περάσει κανεὶς ἡμέρα κι' ἀπὸ πολὺ κοντὰ γιὰ νὰ διακρίνῃ τὸ χαμηλὸ αὐτὸ νησί. Σὲ κανένα ναυτικὸ χάρτι δὲν ὑπῆρχε σημειωμένο. Οἱ σκόπελοι, τέλος, κι' οἱ ὕψαλοι ποὺ ἦταν μπροστά, ἀπομάκρυναν τοὺς θαλασσοπόρους. Καθόλου λοιπὸν παράξενο ἂν ἦταν ἄγνωστο ὡς τὴν ἐποχὴ ἐκείνη.

Ὅταν σὲ λίγο κατέβηκαν στὸ ὀροπέδιο, ὁ πλοίαρχος Μανκαρὺ ἀνακοίνωσε στὰ πληρώματα τὸ πόρισμα τῆς ἐξερευνητικῆς ἐκδρομῆς.

— Βρισκόμαστε, τοὺς εἶπε στὸ τέλος, μακριὰ ἀπὸ κάθε κατοικημένη γῆ. Εἶναι πάρα πολὺ ἀπὸ τὸν νῆσόν. Πέρασιν ἀπὸ δῶ πλοῖο γιὰ νὰ μᾶς πᾶρῃ. Ὡστε μόνοι μας, βλέπετε, πρέπει νὰ ἐργασθοῦμε, στίς δυνάμεις μας καὶ στὸ ζῆλο μας νὰ βασισταθῶμε, εἴτε γιὰ νὰ βροῦμε ἀπ' αὐτὸ τὸ νησί, εἴτε γιὰ νὰ ζήσουμε σ' αὐτὸ ὑποφερτὰ. Θέλετε νὰ ζητήσουμε ὁποῖο μᾶζι τὰ μέσα;

— Μάλιστα! μάλιστα! ζήτησ' ὁ πλοίαρχος Μανκαρὺ! φώναξαν τετρακόσια στόματα.

— Πολὺ καλὰ! Νά, ἐδῶ εἴμαστε ὅλοι ἐμεῖς ποὺ γλυτώσαμε ἀπ' τὸ ναυάγιο. Ἀς κάμουμε ἀμέσως συμβούλιο καὶ καθένας ἄς πῇ τὴ γνώμη του.

Κάθισαν χάμω κι' ἡ συζήτηση ἄρχισε. Διάφορες γνώμες ἀκούγονταν καὶ μεγάλη σύγχυση ἐπικρατοῦσε:

— Μιὰ καλὴ ἀπὸ ξύλα καὶ φύλλα κατασκευάζεται γρήγορα. Τὸ νησί εἶναι πλούσιο σὲ κάθε λογῆς προϊόντα. Καὶ τὸ κλίμα εἶναι ὡραίο. Γιατί νὰ μὴ ζήσουμε ἐδῶ τὴν ἀπλὴ κι' ἀφρόντιστη ζωὴ ποὺ ζοῦν τόσοι λαοὶ εὐτυχισμένοι; Ἡ εὐφορὴ γῆ, τὸ ψάρεμα καὶ τὸ κυνήγι θὰ μᾶς τρέφουν. Τί ἄλλο θέλουμε;

— Ζωὴ, περιωρισμένη καὶ ἀσκόπη. Γιατί νὰ καταδικάζῃ κανεὶς τὸν ἑαυτὸ του σ' αἰῶνα ἐξορία κι' αἰχμαλωσία σ' αὐτὸ τὸ μικρὸ νησί, ἐνῶ εἶναι εὐκολο νὰ διαφύγῃ, νὰ ἐλευθερωθῇ; Δὲν ἔχουμε παρὰ νὰ περιμένουμε τὸν κατάλληλον καιρὸ, νὰ γεμίσουμε τρόφιμα τίς βάρκες μας, νὰ μποῦμε μέσα καὶ νὰ ξεκινήσουμε γιὰ τὸ ἀκρωτήρι Χόρν. Ἀπὸ καὶ εἶναι βέβαιον πῶς θὰ περάσῃ γρήγορα κανένα πλοῖο νὰ μᾶς πᾶρῃ. Μπορεῖ μάλιστα νὰπαντήσουμε καὶ πρὶν γρήγορα κανένα στὸ δρόμο.

Αὐτὲς ἦταν οἱ ἀντίθετες γνώμες, καὶ σ' αὐτὰ τὰ δυὸ, νὰ ποῦμε, προγράμματα περιορίζονταν οἱ διάφορες προτάσεις. Πολλὰ ἔλεγαν, ἀλλὰ τίποτα δὲν ἀποφάσισαν. Ἐπιτέλους ὁ Παῦλος ζήτησε τὸ λόγο. Ἀπὸ πολλὴν ὥρα παρακολουθοῦσε τὴν ἀγωνία συζήτησιν κι' ἀνυπομονοῦσε νὰ τὴ βάλῃ στὸ δρόμο τῆς, νὰ ὀρίσῃ, σὰν πρακτικὸς ἀνθρώπος ποὺ ἦταν, τὴν ἀληθινὴ θέσιν τοῦ ζητήματος.

— Ἀν κατάλαβα καλά — εἶπε ἀρχίζοντας — δυὸ κύρια ρεύματα σχηματίσθηκαν στὴν ὁμήγυρή μας. Αὐτοὶ εἶναι τῆς γνώμης νὰ ζήσουμε ἐδῶ διαρκῶς, οἱ ἄλλοι νὰ φύγουμε ὅσο τὸ δυνατό γρηγορώτερα. Ἐγώ, κύριοι, προτείνω νὰ ἐπιδιώξουμε μεθοδικά, σὰν ἀνθρώποι τοῦ δεκάτου ἐνάτου αἰῶνα καὶ σὰν τέκνα μιᾶς πολιτισμένης χώρας, ναί, μεθοδικά καὶ μὲ μέσα ἐπιστημονικά, νὰ ἐπιδιώξουμε καὶ τὰ δυὸ. Νὰ μὴν ἀφήσουμε τὰ πράγματα στὴν τύχη, ὅπως ἔκαναν ἄγριοι τῆς Πολυνησίας, ἀλλὰ νὰ βαδίσουμε μὲ σταθερότητα πρὸς ἕνα ὀρισμένο σκοπὸ. Ἐδῶ εἴμαστε τετρακόσιοι ἀνθρώποι ὑγιεῖς, δυνατοί, νέοι οἱ περισσότεροι, κι' ὅλοι σχεδὸν προικισμένοι μὲ κάποια εἰδικὴ γνώση, κατέχοντες ἕνα ἐπαγγελματιὰ ποῖος τοῦτο, ποῖος ἐκεῖνο. Ἐχουμε στὰ χεῖρά μας τίς κυριώτερες πρῶτες ὕλες τῆς ἀνθρώπινης βιομηχανίας, σί-

δηρο, ξύλο, μαλλί, μπαμπάκι, λιπάρ. Ὅλες οἱ μεγάλες φυσικὲς δυνάμεις εἶναι στὴ διάθεσή μας. Κι' ἀντὶ νὰ τίς δαμάσουμε, νὰ τίς χρησιμοποιήσουμε ἐπιστημονικά, θάψουμε νὰ μᾶς σύρουν στὸ ἄγνωστο δυνάμεις τυφλές; Ὁχι, κύριοι, αὐτὸ δὲν πρέπει νὰ τὸ ἀνεχθοῦμε ποτέ! Ἀλλὰ νὰ φανθοῦμε κι' ἐδῶ ὅ,τι εἴμαστε, δηλαδή ἄ ν θ ρ ω π ο ι, κύριοι τῆς δημιουργίας!

Ἡ σύναξι χειροκρότησε, ὁ Παῦλος ἐξακολούθησε:

— Ἀς καταβάλῃ μικρὸ κόπο κανένας ἀπὸ μᾶς, ἄς συνεισφέρῃ στὸ σύνολο ἀπ' ὅ,τι μπορεῖ κι' ἀπ' ὅ,τι ξέρει, καὶ σὰς ὑπόσχουμαι πῶς σὲ λίγο θὰ ἐλευθερωθῶμε ἀπ' αὐτὴ τὴ φυλακή. Ὑπάρχουν μεταξύ μας παιδιὰ χωρικών, γεωργοί, ἀμπελοουργοί. Αὐτοὶ ἄς καλλιεργήσουν τὴ γῆ κι' ἄς κάμουν ψωμί καὶ κρασί. Ὑπάρχουν μαραγκοί, χτίστες: αὐτοὶ ἄς μᾶς κάμουν σπίτια, κι' ὄχι καλύβες. Ἀπὸ τὰ δέντρα, ποὺ εἶναι τόσο ἀφθονα, νὰ κάμουν δοκάρια καὶ σανίδες. Ὑπάρχουν σιδηρουργοὶ καὶ μεταλλευτές. Αὐτοὶ ἄς μὲ βοηθήσουν νὰ βγάλουμε ἀπ' τὴ γῆ τὸ σίδηρο ποὺ ἔχει. Ὑπάρχουν ὕφαντες, νηματουργοί. Αὐτοὶ ἄς κατασκευάσουν νήματα καὶ ὑφάσματα, ἄς κουρέψουν ἄρνικα κι' ἄς πάρουν τὸ μαλλὶ τους. Ἄλλοι εἶναι βυρσοδέψες, ταμπάκηδες. Αὐτοὶ ἄς κατεργασθοῦν τὰ δέρματα καὶ ἄς μᾶς κάμουν παπούτσια. Ἀλλὰ προπαντός, ἡ ἐργασία ἄς εἶναι μεθοδική, οργανωμένη. Ἀς ξανακάμουμε, συντομευμένη, τὴ σταδιοδρομία τοῦ ἀνθρώπου μέσα στοὺς αἰῶνες. Ὅπως αὐτός, ἄς προχωρήσουμε ἀπὸ τίς ἀπλούστερες τέχνες στίς δυσκολώτερες. Ἀς κατασκευάσουμε πρῶτα τὰ ἐργαλεῖά μας, ἄροτρα, ἀξίνες, σφυριά, πριόνια. Ἐπειτα ἄς καλλιεργήσουμε τὴ γῆ κι' ἄς σπείρουμε. Ἐπειτα ἄς χτίσουμε σπίτια, ἄς τὰ ἐπιπλώσουμε κι' ἄς ἀποθηκεύσουμε μέσα τὰ προϊόντα μας, τὰ ἐργαλεῖά μας, τὰ ὀρεκτά μας, ξύλα, μέταλλα, ὑφάσματα, σχοινιά. Καὶ τότε, σιγά-σιγά, μὲ τὴν ἡσυχία μας, ἄς ναυπηγήσουμε ἕνα ὡραῖο καράβι, ἕνα βαπόρι — γιατί ὄχι; — μιὰ καινούργια Ἡ ρ α. ποὺ θὰ μᾶς ξαναγυρίσῃ, ἀπὸ τὸ δρόμο τῆς ἐκλογῆς μας μὲ ἀσφάλεια, μὲ βεβαιότητα, στὴν ἀγαπημένη μας πατρίδα!

Ζωνῆς ἐπευφημίες ὑπέκασαν τὰ τελευταῖα λόγια τοῦ Παύλου. Ὅλοι εἶχαν ἐνθουσιασθεῖ. Καθένας ἔδλεπε τώρα τόσο καθαρὰ τί ἔπρεπε νὰ κάμῃ, ὥστε τὸ ἔργο τοῦ φαίνονταν σχεδὸν καμωμένο. Ἐσφιγγαν ὁ ἕνας τὸ χεῖρ τοῦ ἄλλου, φιλοῦνταν, ἐνόμεζαν

πῶς βρίσκονταν κιάλα μέσα στὴν καινούργια Ἡ ρ α ποὺ τοὺς πῆγαινε μ' ὅλη τὴ δύναμη τοῦ ἀτμοῦ στίς ἀκτὲς τῆς Γαλλίας.

Ἐμπρός! ἀμέσως! στὸ ἔργο! φώναξαν.

— Ναί, χωρὶς ἀναβολή, χωρὶς ἀργοπορία! εἶπε ὁ Παῦλος. Γιὰ νὰ ἐκτελέσουμε σὲ δυὸ ἢ τρία χρόνια αὐτὸ τὸ πρόγραμμα, μᾶς χρειάζεται ὅλος μας ὁ ζῆλος κι' ὅλη μας ἡ δραστηριότης. Καθένας πρέπει νὰ γράφτῃ ἀπὸ τώρα γιὰ τὸ εἶδος τῆς ἐργασίας ποὺ ξέρει καὶ μπορεῖ νὰ κάμῃ καλύτερα, κι' ἀπὸ αὐριο ἀμέσως νὰρχίσῃ.

— Ναί, ναί, ἀπὸ αὐριο!

Ἡ πρόταση ψηφίσθηκε μὲ βοή. Ὁ συνταγματάρχης Οὐγγύν, ὁ πλοίαρχος Μανκαρὺ, οἱ ἀξιωματικοὶ περιτοίχισαν τὸν Παῦλο καὶ τὸν συγκαίρονταν. Τὰ μάτια τοῦ κ. Κλοακέν ἦταν δακρυσμένα ἀπὸ πατρικὴ χαρὰ καὶ περηφάνεια. Κι' ὅταν ἤρθε ἡ σειρά του νὰ γραφτῇ στὸν κατάλογο τῶν ἐπαγγελματιῶν ποὺ εἶχε ἀνοίξῃ ὁ φροντιστὴς τῆς Ἡ ρ α ς, κρατώντας ἕνα σημειωματάριο κι' ἕνα μολύβι, ὁ πατέρας τοῦ Παύλου εἶπε μὲ κάποια συστολή:

— Βενιαμὶν Κλοακέν, ἀρχαιολόγος. «Κι' ὅμως — πρόσθεσε ἀπὸ μέσα του — εἶναι ἀδύνατον νὰ μὴ χρησιμεύσῃ σὲ κάτι, κι' ἐδῶ ἀκόμα, ἡ ἀρχαιολογία!»

(Ἀκολουθεῖ)

ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ ΞΕΝΟΠΟΥΛΟΣ

Η ΜΕΤΡΙΟΦΡΟΣΥΝΗ

Ὅταν τοῦ κάμπου ἡ θεὰ, πῶχει τὰ λουλούδια παιδιὰ, ἔγέννησε τὸ μενεξέ, μὲ τὴ χλωμὴ του ὄψη. Καὶ τὴ βαθεῖά του μουρουδιά, καὶ τὰ λεπτὰ τὰ κάλλη του, καὶ τὴ γλυκειὰ του κόψη,

Καὶ τοῦδ' ὅσοι τὴν ἐξηλετὴ τῆς πεταλούδας ὁμορφιά. Κι' ἀπάνω ἀπ' τὰ φύλλα τοῦ ἐσκόρπισε περίσσια. Καθὼς ἀπάνω σὲ τρανὴ καὶ πλούσια ζωγραφιά. Τὰ πρὶν γλυκὰ του χρώματα μὲ τέχνη γυναικίσια.

Μ' ἀγάπη τὸν ἐρώτησε: «Ἀκόμα τί μπορῶ; Νὰ πάρω ἀπ' τὰ πλούσια μου ὀλόγουρα βασίλεια. Καὶ νὰ στὸ δώσω στόλισμα, παιδί μου τρυφερό, Νὰ σ' ἐξη ἡ γῆ καμάρι τῆς μέσ' σὲ λουλούδια χίλια;»

«Λίγο χορτάρι, μάννα μου, τῆς εἶπε τ' ἀνθος ταπεινὸ. Γιὰ νὰ μπορῶ στὸν ἥσκιό του νὰ κρῦβουμαι παντοτεινὰ».

(Ratisbonne)

Μεταφρ. Π. ΠΟΛΕΜΗ

Ο ΑΣΠΡΟΣ ΛΥΚΟΣ

ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ υπό NORBERT SEVESTRE

— Συνέχεια από το προηγούμενο —

Οι μπροστινοί είχαν τὸ φανάρι τοῦ ἀρχηγοῦ τους πού τοὺς φώτιζε καὶ τοὺς γλύτωνε ἀπὸ πολλὰ παραπατήματα, ἀλλὰ οἱ τελευταῖοι πῆγαιναν στὰ τυφλά, τὰ τουφέκια τους χτυποῦσαν πότε-πότε στοὺς κορμούς τῶν δέντρων, οἱ πέτρες κυλοῦσαν κάτω ἀπὸ τὰ πόδια τους κι' ἐπερταν σὲ χαντάκια γεμάτα νερὸ κἀνοντας «πλάφ!» Δὲν τοὺς ἔμελε ὅμως ὅσο θόρυβο κι' ἂν ἔκαναν.

Γύρω τους ὄλα ἔμεναν βουδῶ.

Τὸ ἀφιλόξενο δάσος δὲν ἔκρυβε κανένα ζωντανὸ πλάσμα.

Ἐπιτέλους βγήκαν κι' ὁ λοχαγὸς πού κανόνιζε τὴν πορεία βρέθηκε σ' ἕνα ὕψωμα πού κατέβαινε στὴν ὄχθη ἐνὸς μεγάλου ποταμοῦ.

— Ὁ Σόγκ-Τσού, εἶπε.

Βρίσκονταν σὲ καλὸ δρόμο. Τρία χιλιόμετρα ἀκόμη, λίγη προσπάθεια καὶ θὰ ἔφθαναν στὴ γέφυρα. Ὁ δρόμος γινόταν καλύτερος, ἡ βροχὴ εἶχε πάψει. Τὸ ἀπόσπασμα προχωροῦσε μὲ μεγάλη γρηγοράδα.

Στὶς τέσσερις τὸ πρωῒ, πολὺ πρὶν βγεῖ ὁ ἥλιος εἶχαν κιόλας φθάσει ἔξω ἀπ' τὸ χωριό.

— Ἀλτ! εἶπε ὁ λοχαγὸς Μπαμπερζέ.

Ἦταν ἀπαραίτητο νὰ σταθοῦν γιὰ νὰ πάρουν ἀνάσα κι' ἀκόμη νὰ κανονιστοῦν ἔτσι ὥστε νὰ περικυκλώσουν τὴν παγίδα. Ὁ λοχαγὸς εἶχε μεγάλες ἐλπίδες πὺς θὰ πετύχαιναν νὰ πιάσουν τὸν Νγκουγιέν μέσα στὴ φάκα.

— Κύριοι, εἶπε στοὺς ἀξιωματικούς του, ἂν αὐτὸς δ' ἐλεεινὸς ὁ Μπὶν μᾶς πρόλαβε, τότε ἀσφαλῶς ἔχει τὸ διάβολο μέσα του. Ἐλπίζω ὅμως πὺς δὲν συνέβη αὐτὸ τὸ πράγμα. Γι' αὐτὸ θὰ ἐνεργήσουμε μεθοδικά. Ἡ πρῶτη ἐνωμοτία θὰ πάη γύρω ἀπ' τὴν παγίδα ἔχοντας τὴν στὰ δεξιὰ της.

Ἡ δευτέρα θὰ κἀν τὸ ἴδιο ἔχοντας τὴν παγίδα στ' ἀριστερά της. Οἱ δύο ἐνωμοτίες θὰ συναντηθοῦν στὸ πῖσω μέρος τῆς παγίδας καὶ θὰ ἐνωθοῦν σχηματίζοντας ἡμικύκλιο. Οἱ ἄλλες δύο ἐνωμοτίες θὰ συμπληρώσουν τὸν κύκλο ἀπὸ μπροστά. Πι-

στεύω [πὺς ὄλοι θὰ μὲ καταλάβετε! Οἱ ἀξιωματικοὶ κούνησαν τὸ κεφάλι.

— Δίχως ἄλλο θάχη τοποθετήσει ἕνα γύρω σκοπούς. Θὰ τοὺς ἀφοπλίσετε καὶ θὰ τοὺς ἐμποδίσете νὰ φωνάξουν. Ἀμα γίνῃ αὐτὸ ὄλοι θὰ μείνουν στὶς θέσεις τους ὡς τὴ στιγμή πού θὰ σημάνω ἔφοδο.

«Ὁ λοχίας ἔπεφτε ἐπάνω στὴν πόρτα μ' ὄλο τὸ βάρος τοῦ κορμοῦ του.» (Σελ. 342, στ. γ'.)

Στὶς τέσσερις καὶ μισὴ οἱ διαταγὲς τοῦ λοχαγοῦ εἶχαν ἐκτελεσθῇ κατὰ γράμμα καὶ ἡ παγίδα ἦταν περικυκλωμένη ἀπ' ὄλες τὶς μεριές, ἀλλὰ σὲ ἀρκετὴ ἀπόσταση φυσικά.

Ἡ παγίδα αὐτὴ ἔμοιαζε μὲ τὴν παγίδα τοῦ Γιέν-Μπαῦ κι' ἦταν ἕνα ἀρκετὰ μεγάλο κτίριο, ἐγκαταλειμμένο ἀπὸ καιρὸ καὶ σχεδὸν ἐτοιμόρροπο.

Ἀπόμερη καὶ μοναχικὴ ὕψωνόταν ἀνάμεσα ἀπὸ πυκνοὺς θάμνους καὶ ἄγρια δένδρα, κι' αὐτὸ βοήθησε πολὺ τοὺς στρατιῶτες νὰ προχωρήσουν ὡς ἐκεῖ καὶ νὰ μὴν ἀθέατοι.

Στὶς πέντε παρὰ τέταρτο ὁ λοχα-

γὸς κάπως ἐκνευρισμένος καὶ κάπως στενοχωρημένος πού δὲν εἶχε λάβει καμμιά εἰδοποίηση ὅτι συνέλαβαν κανένα φρουρό, ἔδωσε τὸ σημεῖον τῆς ἐφόδου.

Οἱ σάλπιγγες ἐσήμαναν:

— Ἐμπρός! ἔφοδος! ἔφοδος! Τροχάδην!

Μὲ ἀκράτητὴ ὁρμὴ οἱ ἄνδρες πετάχτηκαν ἀπὸ τοὺς θάμνους ὅπου ἦταν τρυπωμένοι καὶ ὤρμησαν ὄλοι μαζί πρὸς τὴν παγίδα. Μὲ τὴν ξιφολόγη καρφωμένη στὰ τουφέκια τους χύμηξαν οὐρλιάζοντας σὰν δαίμονες πρὸς τὸ μαυριδερό καὶ βουδὸ κτίριο πού ὕψωνόταν μπροστά τους.

Δὲν συνάντησαν καμμιά ἀντίσταση στὸ δρόμο τους· οὔτε μιὰ τουφεκιά δὲν τοὺς ἀπάντησε. Καὶ δὲν σταμάτησαν παρὰ μπροστὰ στοὺς τοίχους τῆς παγίδας, πού ἡ πόρτα τῆς καμωμένη ἀπὸ ἀγριόξυλο σκληρὸ σὰν σίδερο ἦταν ἐρμητικὰ κλεισμένη καὶ ἀντιστάθηκε στὶς πρῶτες προσπάθειες πού ἔκαναν γιὰ νὰ τὴν ἀνοίξουν. Ἐνας λοχίας Ἀλσατό, πιδ γιγαντόσωμος κι' ἀπὸ τὸν Τσού τὸν ἴδιο, ἄρχισε νὰ τῆς δίνει ἄγριες κλωτσιές μὲ τὰ πόδια του.

Μπάμ! Μπάμ!

Ὁ κρότος αὐτὸς ἀντηχοῦσε τόσο δυνατὸς στὸ ἔσωτερικὸ τῆς παγίδας πού θὰ ἔλεγε κανεὶς ὅτι ὀλόκληρο τὸ κτίριο θὰ σωριαζόταν πάνω στὶς πλάτες τοῦ Ἡρακλῆ πού ἐπιχειροῦσε νὰ σπᾶσῃ τὴν πόρτα.

Ὁ λοχαγὸς Μπαμπερζέ ἔσφιγε σπασμωδικὰ τὴν λαβὴ τοῦ σπαθιοῦ του καὶ στὸ πρόσωπό του φαινόταν καθαρά ἡ ἀνυπομονησία του.

Ὁ λοχίας ἔπεφτε τώρα ἐπάνω στὴν πόρτα μ' ὄλο τὸ βάρος τοῦ ἀθλητικοῦ κορμοῦ του.

Στὸ τέλος ἡ κλειδαριὰ ἔσπασε, τὸ φύλλο τῆς πόρτας ἀνοίξε στὰ δύο, καὶ ὄλοι ἄθελά τους τραβήχτηκαν γιὰ μιὰ στιγμή πρὸς τὰ πῖσω.

— Ἀνάψτε τὰ δαυλιὰ! πρόσταξε ὁ ἀξιωματικὸς βλέποντας τὴν σκοτεινὰ καὶ τὴν ἀπόλυτὴ σιγὴ πού βασιλευε στὸ κτίριο.

Στὴ στιγμὴ δέκα δαυλιὰ ἀναψαν. Τὰ ἄρπαξαν στὰ χέρια καὶ ὤρμησαν μέτα στὸ ναό. Τὰ δαυλιὰ φώτισαν τὰ ξεκολλημένα πλακάκια, τοὺς μισογκρεμισμένους τοίχους, τὴν ἐτοιμόρροπὴ στέγη, τοὺς χορταριασμέ-

νους βωμούς. Μὰ ἦταν γραφτὸ τόσοι κόποι, τόσο ἐπιμονή, τόσες προφυλάξεις, τόσες προσπάθειες νὰ πᾶνε στὰ χαμένα.

Ἡ παγίδα ἦταν ἄδεια καὶ ὄλα ἐκεῖ μέσα ἔδειχναν πὺς οὔτε ὁ Νγκουγιέν οὔτε ἡ συμμορία του εἶχαν πατήσει ποτὲ τὸ πόδι τους.

Ὅταν πέρασε ἡ πρώτη ἀπογοήτευση, ὁ λοχαγὸς θέλησε νὰ ξεκαθαρίσῃ τὴν κατάσταση. Ἐβλεπε τοὺς ἄνδρες του νὰ καταυλισθοῦν μέσα στὸ ἄδειο κτίριο καὶ, συνοδευμένος μόνον ἀπ' τὸν γιγατόσωμο Ἀλσατό, προχώρησε ὡς τὸ χωριὸ γιὰ νὰ ἀνακρίνῃ τὸν Λι-τουόγκ, τὸν δήμαρχο. Ὁ ἀνώτατος ὅμως ἄρχων τοῦ χωριοῦ κοιμόταν ἀκόμη ἐκεῖνὴ τὴν ὥρα.

Ὁ λοχαγὸς τὸν ξύπνισε ἀπότομα.

Κατατρομαγμένος, ἀναρωτιώντας τὸν ἴδιο τὸν ἑαυτό του τί μεγάλο ἔγκλημα εἶχε κάνει, ὁ Λι-τουόγκ προσκύνῃσε γονατιστὸς τὸν λοχαγὸν καὶ τὸν ἱκέτευσε νὰ λυπηθῇ τὴ ζωὴ του καὶ τὴν ζωὴ τῶν ἄλλων χωριανῶν.

Ἐλεος! μουρμούριζε τρέμοντας ἔλεος!..

Δὲν τᾶχω μὲ τὴ ζωὴ σου, εἶπε ὁ λοχαγὸς Μπαμπερζέ. Σήκω ἐπάνω. Θέλω νὰ μοῦ δώσης μερικὲς πληροφορίες.

Μεγάλε καπετάνιε, εἶμαι δοῦλος σου. Διάταξε καὶ θ' ἀπαντήσω.

Νὰ μοῦ πῆς ὄλα ὅσα γνωρίζεις γιὰ τὸν Νγκουγιέν καὶ τοὺς συμμορίτες του, πού ἦρθαν καὶ βρήκαν ἄσυλο ἐδῶ, καθὼς μοῦ εἶπαν.

Ὁ γέρο Λι-τουόγκ κούνησε τὸ κεφάλι του.

Αὐτὸς πού σοῦ τὰ εἶπε, μιλοῦσε μὲ κοράκου γλῶσσα, καπετάνιε μου, ἀπάντησε. Ποτὲ δὲν ἔχει βάλει ὁ Νγκουγιέν ἐδῶ τὸ πόδι του. Οἱ ληστὲς δὲν τολμοῦν νὰ ἔρθουν ἐδῶ.

Ὁ λοχαγὸς ἄρχισε νὰ βηματίζει πέρα-δῶθε. Ἡ κίνησιν τοῦ ἔκανε καλὸ στὰ τεντωμένα νεῦρα του.

— Ὅστε αὐτὸς ὁ ἄθλιος μᾶς τύλιξε σὰν τοὺς ἀτζαμήδες, εἶπε. Καὶ τὰ κατάφερε μιὰ χαρά. Ἐπέτυχε πρῶτα νὰ σταματήσῃ κάθε καταδίωξιν κι' ὕστερα μᾶς ξαπόστειλε στὴν ἐντελὴς ἀντίθετη διεύθυνσιν ἀπ' ἐκεῖνὴ πού δίχως ἄλλο ἔχει ἀκολουθήσει ὁ Νγκουγιέν. Τρέχα τώρα νὰ τὸν κυνηγήσῃς! Ἐξω φρενῶν γιὰ τὴν ἀποτυχία

του, ὁ λοχαγὸς γύρισε στὴν παγίδα. Οἱ στρατιῶτες, ἀφοῦ ξεκουράστηκαν λίγο, φορτώθηκαν πάλι τοὺς γυλιούς τους καὶ ξαναγύρισαν στὸ δάσος γιὰ νὰ θάψουν χριστινικὰ τοὺς δυστυχισμένους συναδέλφους τους.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΙΔ'.

Οἱ περιπέτειες τοῦ Μό

Ὅπως τὸ εἶχε μαντέψει ὁ λοχαγὸς, ὁ Νγκουγιέν δὲν εἶχε διευθυνθεῖ πρὸς τὸ Πού-Γιέν-Μπὶν.

Ἀφοῦ περπάτησαν ὅλη τὴν ἡμέρα, ὁ Νγκουγιέν κι' ἡ συμμορία του στάθηκαν λίγο γιὰ ν' ἀναπαυθοῦν σὲ μιὰ καλὴ ἐγκαταλειμμένη μέσα στὸ πυκνότερο μέρος τοῦ δάσους, κι' ὕστερα ἐξακολούθησαν τὴν πορεία τους.

«Ὁ Μό, μὲ τὴν ξύλινη κοιλούρα στὸ λαιμό, καταριόταν τὴ μαῦρη του τύχη.» (Σελ. 343, στ. γ'.)

Ἀντὶ ὅμως νὰ τὴν συνεχίσουν πρὸς τὰ βορειοανατολικά, ἔστριψαν πρὸς τὰ νοτιοανατολικά, καὶ τ' ἄλλα πρῶτ' στρατοπέδευαν μ' ὅλη τους τὴν ἀνεση στὶς ὄχθες τοῦ Σόγκ-Κόϋ, δὺς ἢ τρία χιλιόμετρα πάνω ἀπὸ τὸ Πού-Ντόαν πού βρίσκεται ἐπάνω στὴ συμβολὴ τοῦ ποταμοῦ αὐτοῦ μὲ τὸν Κί-τρινο Ποταμό.

Ἐκεῖ ὁ Σημαδεμμένος εἶχε λάβει ἐντολὴ νὰ ἔρθῃ νὰ συναντήσῃ τὸν ἀρχηγό του κι' ἐκεῖ κατόρθωσε νὰ τὸν συναντήσῃ ὕστερα ἀπὸ τὴν δραματικὴν δραπετεύσιν του.

Τοῦ διηγήθηκε τὶς περιπέτειές του μὲ ὄλες τὶς λεπτομέρειες. Ὁ Νγκουγιέν ἔλαμπε ὄλος ἀπὸ εὐχαρίστησιν.

— Ἐλαστέ πρῶτος καὶ ἀφοσιωμένος, Τσιέν-Κόατ, τοῦ εἶπε. Ἡ ὕπηρεσία

αὐτὴ πού μοῦ πρόσφερε τώρα ἦταν ἀπὸ τὶς μεγαλύτερες. Θὰ σὲ ἀνταμείψω ἀντάξια μὲ τὸ κατόρθωμά σου.

Ἀνάμεσα σὲ ὄλους τοὺς ὁπαδούς τοῦ Νγκουγιέν, ἕνας μονάχα ἦταν πιδ ἀφοσιωμένος στὸν Νγκουγιέν ἀπ' αὐτὸν, καὶ τοῦ ἔδειχνε μεγαλύτερο θαυμασμό. Κι' αὐτὸς ἦταν ὁ Τσού, ὁ γιγαντόσωμος Ἀνναμίτης.

Τὰ δὺς αὐτὰ πρωτοπαλλήκαρά τοῦ Νγκουγιέν συναγωνίζονταν πάντοτε ποῖος θὰ δείξῃ τὴ μεγαλύτερη γενναϊότητα καὶ ποῖος θὰ εὐχαρίστησῃ περισσότερο τὸν ἀρχηγό του, καὶ θὰ προτιμοῦσαν καὶ οἱ δὺς τοὺς νὰ τοὺς κόψουν σὲ χίλια κομμάτια, παρὰ νὰ τὸν προδώσουν.

Ἡ συμμορία εἶχε καταλύσει σὲ κάτι ἄθλια κι' ἐρειπωμένα καλυδόσιπα πού ἄλλοτε ἦταν καράβαν σεράγι.

Τὸ πιδ καθαρὸ καὶ τὸ πιδ εὐρύχωρο τὸ εἶχε πάρει ὁ Νγκουγιέν. Οἱ αἰχμαλώτοι του ἦταν κλεισμένοι σ' ἕνα ἄλλο καὶ οἱ συμμορίτες εἶχαν οἰκονομηθῇ στὰ ὑπόλοιπα.

Ἐαπλωμένη ἐπάνω σ' ἕνα δέμα σανό, ἡ Σιμόνη ἦταν βυθισμένη σὲ μελαγχολικὲς σκέψεις. Δίπλα της, καθισμένη σταυροπόδι, ἡ Τί-Σάϋ ἔμενε σιωπηλή. Σὲ μιὰ γωνιά ὁ Μό, μὲ τὴν ξύλινη κοιλούρα πάντα στὸ λαιμό του, καταριόταν τὴν μαῦρη του τύχη. Ἐξάφνα ἡ πόρτα ἀνοίξε. Ὁ Νγκουγιέν μπήκε μέσα.

Εἶχε ἀλλάξει φόρεμα καὶ τώρα φοροῦσε τὴ μεγάλη του στολή. Μὲ τὴν

φαρδεῖα καζάνα του ἀπὸ μαῦρο μεταξωτὸ, στολισμένη μὲ κουμπιὰ ἀπὸ κοράλλι καὶ μὲ πλούσια κεντήματα, μὲ τὴν φουσκωτὴ κυλάττα του, τὴν κόκκινὴ του ζώνη στολισμένη μὲ πολύχρωμα πετράδια, τὸ μεταξωτὸ σαρίκι του τυλιγμένο μὲ τέχνη γύρω στὸ κεφάλι του, εἶχε πραγματικὰ ἕνα ὕψος μεγαλοπρεπέστατο.

Σύμφωνα μὲ τὴν ἀντίληψίν του, ἐξακολουθοῦσε πάντοτε νὰ διατηρῇ τὸν τίτλο τοῦ μανδρινόου, καὶ ὅποτε τὸ ἔκρινε σκόπιμο, φοροῦσε τὴν ἀνάλογη στολή.

Τὸ πρόσωπό του δὲν ἦταν πιδ ἄγριο καὶ μπαρουτοκαπνισμένο. Φαινόταν εἰκοσι χρόνια νεώτερος καὶ εἶχε τὸ ἀδιαπέραστο ἐκεῖνο ὕψος πού ξέρουν νὰ παίρνουν οἱ Ἀνναμίτες

στis σοβαρές περιστάσεις. Έκάνιζε ένα ταγάρo από μαύρο καπνo και κάθε κίνησή του φαινόταν μετρημένη και μελετημένη από πρίν.

Ήταν ήθοποιος πρώτης τάξεως και γνώριζε τί ύφος έπρεπε να παίρνει και πώς να φέρεται σε κάθε περίπτωση.

Μόλις μπήκε μέσα στο δωμάτιο, τίναξε τη στάχτη από το ταγάρo του, και δίχως να δείχνει ότι πρόσεξε καθόλου την παρουσία της Σιμόνης και της Τί Σάυ, στάθηκε μπροστά στο Μo και το είπε:

— Σήκω επάνω!

Ο πρώην υπηρέτης του διοικητή του Γιέν-Μπιν τσακίστηκε να υπακούσει. Στο πρόσωπό του, ζωηρό και κίτρινο σαν το λεμόνι, ήταν ζωγραφισμένος ένας φόβος ακατανίκητος.

Έκανε τρεις βαθιές μετάνοιες και τραύλισε:

(Ακολουθεί) ΓΕΩΡΓΙΑ ΤΑΡΣΟΥΛΗ

ΑΘΗΝΑ-ΙΚΑΙ ΕΠΙΣΤΟΛΑΙ

ΛΙΓΗ ΓΥΜΝΑΣΤΙΚΗ

Αγαπητοί μου,

Η ΔΡΑΜΑΤΙΚΗ Σχολή του Έθνικού Θεάτρου κάνει τώρα τις ετήσιες εξετάσεις της. Έχω την τιμή να είμαι μέλος της εξεταστικής Επιτροπής. Και σήμερα πήγα στο σπίτι της κ. Κούλας Πράτσικα, που διδάσκει Ρυθμική-Γυμναστική, να ιδω τί έκαναν τα παιδιά και σ' αυτό το μάθημα, που είναι τόσο σπουδαίο για τον μέλλοντα ήθοποιo. Γιατί το φτάνει το σώμα, διορθώνει τις γραμμές του, που δεν είναι πάντα από φυσικό τους αρμονικές, και το μαθαίνει να κινείται ωραία, άνετα, εύκολα, ώστε και μ' αυτή την κίνηση να εκφράζεται ή ψυχή. Στο θέατρο, βλέπετε, δεν είναι μόνο ο λόγος, ή χειρονομία, το βλέμμα, ή φυσιογνωμία με τις τόσες αλλαγές της, που εκφράζουν είναι κι' ελάκερο το σώμα με την κίνησή του, με το βήμα του, με τη στάση του. Πολλοί ήθοποιοί, και με κανονικά άκμα και ωραία σώματα, δεν ξέρουν να κινηθούν, να σταθούν, να βηματίσουν. Γιατί είναι αγύμναστοι.

Ε, ή κυρία Κούλα Πράτσικα, ειδική και μοναδική, γυμνάζει τους δόκιμους, τώρα που είναι στη Σχολή, με τη Ρυθμική Γυμναστική της. Κι' είδα σήμερα αυτό το παράδοξο κι' εκπληκτικό φαινόμενο: νέοι και κορίτσια που δεν βγύθιαν από τη σκηνή, να κινούνται, να εκφράζονται με το σώμα, χίλιες φορές καλύτερα

από ήθοποιους που παίζουν χρόνια.

Παρατήρησα άκμα, πώς δλ' αυτά τα νεαρά σώματα κοριτσιών κι' αγοριών, ήταν κανονικά, ευγραμμά, αρμονικά. Δεν πιστεύω να ήταν όλα τέτοια από φυσικό τους. Αυτή ή μεθοδική, ή συστηματική γύμναση τ' έκανε, και μόνο μέσα σ' ένα χρόνο. Κι' ενώ τα έβλεπα να περνούν μπροστά μου με ρυθμικό βήμα, με ρυθμικό τρέξιμο, με ρυθμικές κινήσεις χεριών, ώμων, κορμών, συλλογίζομαι: Νά, ή γυμναστική που χρειάζεται! Κι' όχι μόνο σ' εκείνους που πρόκειται να βγούν στο θέατρο, αλλά σε κάθε νέο και σε κάθε κορίτσι. Είναι, πρώτα-πρώτα, λίγη. Δεν απασχολεί, δεν απορροφά, δεν κυριαρχεί, δεν αποκλείει άλλες σπουδαιότερες ασχολίες, Κι' επειδή είναι μεθοδική, φέρνει σε λίγον καιρό τ' αποτελέσματα της, που το κυριώτερο είναι να συνηθίσει τον νέο στη γυμναστική, στη ρυθμική κίνηση του σώματος, και να τον κάνει ύστερα να γυμνάζεται από λίγο καθεμέρα και χωρίς δάσκαλο, για να διατηρή την ευγραμμία του και την ευκίνησή του. Αυτή ή ευγραμμία, αυτή ή ευκίνησία, είναι μορφιά, υγεία κι' εφόδιο άκμα στον άγωνα της ζωής. Τρία πράγματα που κανένας δεν μπορεί ν' άμφισβητήσει τη χρησιμότητά τους. Επιτέλους τί πιο εύχρηστο, τί πιο χαρούμενο, παρά να βλέπεις κανείς τους ανθρώπους ωραίους υγιείς και θαρραλέους; Και τί πιο δυσάρεστο, θλιβερό, παρά να τους βλέπεις άσχημους, άσθενικούς, συμμαζεμένους, να διατάζουν να πηδήσουν ένα μικρό χαντάκι;...

Πολλές φορές σ' είπα την ιδέα μου για το σπουδαίο αυτό ζήτημα. Η γυμναστική δεν μ' έρεε όταν είμαι π ο λ ή, όταν γίνεται μανία ή θρησκεία—όπως λένε οι φανατικοί κι' άνόητοι θιασώτες της—όταν άπορροφά και κυριαρχεί, όταν παραμερίζει τις άλλες ασχολίες και προπάντων την πνευματική καλλιέργεια. Άκόμα όταν γίνεται σχεδόν επάγγελμα, άθλητισμός, κι' επιδιώκει ρε κ ο ρ και νίκες σε άγώνες. Αυτή είναι ή βλαβερή γυμναστική, ή καταστρεπτική—έναν μεγάλο κίνδυνος του σημερινού μας πολιτισμού. Η άλλη όμως είναι καλή και χρειάζεται. Άποτελεί κι' αυτή έν' απαραίτητο μέρος της άγωγής, της εκπαίδευσης, και της επαγγελματικής και της ελεύθερης. Νά, οι μαθητές κι' οι μαθήτριες της Δραματικής Σχολής. Άλίμονό τους άν έκαναν μόνο γυμναστική! Άλλα πόσα άλλα μαθαίνουν. Και πρώτα-πρώτα, για να μπουν στη Σχολή, πρέπει νάχουν

ένδεικτικό τουλάχιστο Β' παλαιού ή Δ' σημερινού Γυμνασίου. Νά ξέρουν δηλαδή τη γλώσσα τους κι' όσα άλλα διδάσκει ένα παιδί ως αυτή την τάξη. Και στη Σχολή, όπου φοιτούν δυο ή τέσσερα χρόνια—κατά την επίδοση, κατά την ευδοκίμηση—κάνουν Αίσθητική, Ιστορία του Θεάτρου, Δραματολογία, κι' όλα τα θεωρητικά που χρειάζονται για την Ύποκριτική, το κύριο μάθημα.

Είπα παραπάνω, άλίμονό τους άν έκαναν μόνο γυμναστική. Θα μπορούσα να πω και: άλίμονό τους άν έκαναν μόνο Ύποκριτική! Γιατί θα μεναν άμαθείς, άμόρφωτοι, άκαλλιέργητοι. Για κάθε είδος, βλέπετε, για κάθε τέχνη, για κάθε επάγγελμα, χρειάζεται, έκτός από το κύριο μάθημα, και τ' μαθήματα εκείνα που συμπληρώνουν τη μόρφωση. Ο ζωγράφος π. χ. δεν άρκει να μάθει την τέχνη του, πρέπει να ξέρει και γράμματα, Ιστορία της τέχνης, Αίσθητική, γενική Ιστορία, μυθολογία και καθεξής. Ο επιστήμονας δεν άρκει να μάθει την επιστήμη του, πρέπει να ξέρει και τ' γενικά, άλλοιωτικά μένει ξερός και μισός. Έτσι κι' ο ήθοποιός, που αυτός όμως χρειάζεται νάχη κι' όρατο, κανονικό κι' ευκίνητο σώμα. Το άποχτ', καθώς είδαμε, με τη ρυθμική γυμναστική. Άλλά και κάθε άνθρωπος, έκτός από το καλλιεργημένο πνεύμα, πρέπει νάχη και γυμνασμένο ως ένα βαθμό σώμα. Λίγη γυμναστική είναι απαραίτητη, όσο κι' ή γενική μόρφωση που βοηθεί την επιστήμη, την τέχνη, την κυρία άσχολία, το επάγγελμα.

Σας άσπάζομαι

ΦΑΙΔΩΝ

ΕΝ' ΑΓΓΟΝΙ ΑΝΑΠΟΛΕΙ

Κάθε βράδυ κινούσαμε, γιαγιάκούλα, μαζί. Και τραβούσα—τραβούσαμε για μιά χώρα θαμνή.

Σ' άλλα χρόνια γυρίζαμε, καθώς έλεγε σού. Άντικρύζα—άντικρύζαμε δρόμους, πύργους, μαζί.

Μά ένα βράδυ ξεχάστηκες μέσ στού όνειρου τη χώρα. Έκουράστη—έκουράστηκες, κι' είμαι μόνο μου τώρα.

Κ. Π. ΔΕΥΚΑΔΙΤΗΣ

ΣΕΛΙΣ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ ΣΥΝΔΡΟΜΗΤΩΝ

ΕΛ' ΑΝΟΙΞΗ!

ΕΛ' Άνοιξη, στεφάνι θά σου πλέξω, Μ'ε γιούλια, ρόδα, βιόλες, γιασεμιά, Για σ'ε θά τραγουδήσω, θά χορέψω Όλοχαρη. Μή φεύγεις μακριά!

ΕΛ' Άνοιξη! ή καρδιά μου σ'ε προσμένει Μ'όλογλυκη έλπίδα μυστική, Σ'ε σ'ε γυρεύει νάβρη πονεμένη, Γλυκειά παρηγοριά ζωής, κρυφή!

ΕΛ' Άνοιξη, βασίλισσα πλανεύτρα Που γέγων ξιμάνειώνεις την καρδιά! Κι'έγω σ'άν θά γεράσω νάρθης, ψεύτρα, Γλυκειά νά βρώ σ'ε παρηγοριά!

ΕΛ' Άνοιξη, γιατί δεν είσ' αιώνια; Γιατί νά φεύγεις πάλι μακριά; Γιατί ν' άφίνης νάρχονται τ'α χιόνια Στή δόλια μας καρδιά και σ'τα μαλλιά;

ΕΛ' Άνοιξη, μή φεύγεις μακριά μας Χωρίς σ'ε δεν ζούμε άληθινά— Άχ, φεύγουμε μαζί τ'ά όνειρά μας. Και κλαίει και θρηνεί ή φτωχή καρδιά!

Μυρτίλλη

ΑΠΟ ΤΗ ΖΩΗ ΤΗΣ ΕΞΟΧΗΣ

ΚΟΥΝΕΛΙΑ

— Τς, τς, τς, τς, τς... περιμενε να βγούν να σου τ'α συστήσω. Νά τα: 'Η Καίτη (έκείνο εκεί που γλύφεται), ή Μαχμούτ, ή Παρθαλός, ή Άράπα (τό μαύρο στή γωνία), ή Σχοινοβάτης, ή Χιονόμπαλλα, ή Κουτσαύτης, (με το μισο αυτό), ή Ευριδίκη, που τη βγάλαμ' έτσι, άπότου χάθηκε και ξαναβρέθηκε' κι' εκείνο εκεί το γκρί που το λέω Σταχτοπούτα, μά όταν είναι μπροστά, ή «πεθερός», το φωνάζω Μάριο για να τον περάσω. Τ' άλλα είν' άβάφιστα. Χαίρω πολύ! Είσαστε χαριτωμένα!

— Ξέρεις, άν θέλεις να γίνης νουνά κανενός, ευχαρίστας δέχομαι, αλλά θά φέρεις γλυκά!

— Αυτό τον τρόπο βρήκες, λοιπόν, λιχούδα;

— Είσαι άχάριστη! Σου κάνω την τιμή να σ'ε κάνω «κουνελονονά» και ζητάς και ρέστα. Μή φέρεις!

— Κατεργάρα, τό λές επίτηδες, για να φιλοτιμηθώ να φέρω.

— Ούφ, τό ίδιο μου κάνει, άν θέλεις φέρε.

— Α! Νά φέρω!...

— Θα μαλώσουμε τώρα; Κοίταξε εκείνο, δεν φαίνεται να διαβάξει ήφημερίδα; Είναι, βλέπεις, μορφωμένα τ'α κουνέλια μας. Καί τ' άλλα δ'εσ π'ε τρώνε τ'α μαρούλια! Το καλό τους φαί είναι ψωμί, λάχανα, γογγύλια και πίτουρα. Ξέρεις τί λαίμαργα που είναι;

— Της μαμμάς τους μοιάζουν!

— Εγώ δεν είμαι κουνέλι.

— Τ' άλλα, γιατί τάχετε χωριστά; — Είναι ράτσες! Αυτά με τ'α κόκκινα μάτια, τ'α ροζ αυτιά και τ' άσπρο γυαλιστερό και μακρύ τριχωμά είναι «της Άγκύρας». Τ' άλλα είναι «της Λουδης». Τά λένε έτσι γιατί τ'α στίγμα-

τά τους, μοιάζουν σ'άν της πεταλούδας «Γιγαντοκούνελα του Ότό», είναι εκείνα στήν άκρη. Δ'εσ τό ένα σκάβει. — Θα βγίη, κάτω από το σύρμα, στήν αυλίτσα!

— Όχι, δ'ε σκάβουν βαθειά! Θα σκάψω πολύ λίγο, γιατί έφαγε και θέλει να ξεπλώσει την κοιλίτσα του, να χωνέψει χουζουρεύοντας.

— Εκείνα τ'α δυο τρελλάθηκαν!

— Όχι δά, παίζουν κυνηγητό. Το πρώι να δής τί γίνεται! Κάνουν τέτοιες τρέλλες, που δ'ε τις κάνεις ούτ'εσύ!

— Είπαμε, να μου δείξης τ'α κουνέλια, κι' όχι να μου βγάλεις την ψυχή.

— Καλά, μή θυμώνεις! Έλα να δ'εσ από μέσα το σπιτάκι τους. Στο ξύλινο διαμέρισμα, που είναι γεμάτο χόρτο, κοιμούνται αυτό το συρματένιο κλουβί, προορίζεται για τ'α κουνέλια που θά γίνουν μαμάδες' κι' αυτό το άλλο, για τ'α κουνέλια τ'α νέα. Δ'εσ βάζουν ό-λες τις ηλικίες μαζί γιατί μαλώνουν.

— Έχει και παράθυρο! γιατί έχει δυο πορτίτσες; ή μιά είναι της ύπηρεσίας;

— Μά δ'εσ πρόσεξες! 'Η μιά ή δική τους, βγαίνει στήν αυλίτσα τους, κι' άπ' την άλλη, τη μεγαλύτερη, μπαίνουμε μεις να καθαρίσουμε το σπιτάκι. Την αυλίτσα την καθαρίζουμε άπ' τη πόρτα του κήπου.

— Τρεις πόρτες, δηλαδή!

— Ναί!

— Για δ'εσ, ή κουνέλος δεν άφίνει να φάνε οι κουνέλες!

— Α, μπά! Θέλει να κλέψει την τροφή άπ' το στόμα τους. Είναι πολύ παιχνιδιάρης και τρυφερός. Προχτές που μιά κουνελίτσα, ήταν άρρωστη, της κουβαλούσε φαγητό να φάη. Μά κείνη πέθανε!

— Ψόφησε, δηλαδή.

— Όχι, κυρία μου, τ'α δικά μας τ'α κουνέλια δ'εσ φοβόν' πεθαίνουν. Νά, εκεί είναι κι' ή τάφος τους.

— Και γιατί ψόφησε;

— Πέθανε από «σηψαίμια». Είναι μιά άρρώστια που δ'εσ γιατρικό, αλλά δ'εσ να τυραννά πολύ. Σ'ε τριαντάξή ώρες μέσα πεθαίνουν. Νά δ'εσ πέθανε τη νύχτα, και το πρώι τ'α άλλα ήταν τόσο τρομαγμένα.

— Μπó! Τί πάθανε και στέκουν έτσι, σ'άν στρατιώτες;

— Αυτό γίνεται, κάθε φορά που άκουνε μακρινό κρότο. Στέκονται έτσι, σ'τά δυο τους πόδια, τό ένα κοντά σ' άλλο, σ'ε στάση προσοχής, κι' άφουγκράζονται. Ναί, αλήθεια! Μοιάζουν σ'α στρατιώτες' σ'α στρατιώτες μάλιστα που μασουλίζουν «τσιγές», έτσι, καθώς κάνουν τό μουσουδι τους! Κρίμα, που δ'εσ έχω να σου δείξω κουνελάκια νεογέννητα. Είναι πολύ μικρά, γυμνά και τυφλά.

— Άχ! Ένα φταρνίζεται!

— Και γιατί να μ'ε φταρνιστεί; Έσ'ό δ'εσ φταρνίσεις; — Εγώ δ'εσ είμαι κουνέλι! Α, μά δ'εσ υποφέρεσαι πιά! Φεύγω! Και δ'εσ θά σου ξαναμιλήσω, ως τό βράδυ. — Δ'εσ μπορείς να βαστάξης! Άντίο κουνελάκια! Φεύγω, κι' εγώ, γιατί με θέλει ή Άντιόπη, να μου μιλήση...

Λιάνα

ΘΥΜΗΣΕΣ

Τώρα, που ή άγριος χειμώνας είναι πιά μακριά, τώρα που τό καλοκαίρι πλησιάζει και μαζί μ' αυτό οι διακοπές, έρχονται συχνά στο νου μου τ'α καλοκαιρινά ταξίδια που έκανα με τους δικούς μου, είτε σε κυματόλουστα άκρογιάλια, είτε σε καταπράσινα χωριά.

Μά τό ταξίδι που έρχεται π'ό συχνά στή θύμησή μου και με γεμίζει μ' όλόγλυκες άναμνήσεις, είναι εκείνο που έκανα για να πάω να γνωρίσω για πρώτη φορά την ιδιαίτερη πατρίδα του μπαμπά μου, ένα όμορφο χωριό της Κορίνθου.

Ήταν—θυμάμαι—ένα πρωί του 'Ιουλίου, που ή ήλιος έριχνε όλόθερμες τις άχτίδες του, όταν άφίσαμε την Αθήνα. Όλη ή διαδρομή άπ' την Αθήνα ως τό Δερβένι—τό σταθμό που κατεβήκαμε—ήταν ένα πανόραμα.

Τά όμορφα μέρη που περνούσαμε, τ'α θαυμαστά τοπεία που βλέπαμε ν' άπλώνονται μπροστά μας, ταξιδεύοντας, είχαν τραβήξει τόσο την προσοχή μας, ώστε δ'εσ καταλάβαμε πότε φθάσαμε σ'όν 'Ισθμό της Κορίνθου. Κι' εγώ, που πρώτη φορά έκανα αυτή τη διαδρομή, άφισα τό θαυμασμό μου να ξεχειλίσει μπροστά στο μεγαλείο που παρουσίαζε ο 'Ισθμός.

Όταν φθάσαμε στο Δερβένι, ήταν πιά μεσημέρι, και για να μ'ην περάση ή ώρα ξεκινήσαμε άμέσως με τ'α ζώα που είχαμε παραγγείλει να μ'ες ετοιμάσουν, για τη Γκούρα—έτσι λέγανε τό χωριό που πηγαίναμε.

Επειδή τότε δ'εσ είχε τελειώσει ή δρόμος για να πηγαίνουν αυτοκίνητα, τό ταξίδι ήταν άρκετά κουραστικό. Μά ή θαυμασμός μας για τίς φυσικές όμορφιές που βλέπαμε μπροστά μας, δ'εσ μ'ας άφινε να καταλάβουμε κόπωση. Πότε ανεβαίναμε καταπράσινες πλαγιές βουνών, πότε κατεβαίναμε απότομους γκρεμούς, και πότε πάλι πηγαίναμε ήσυχοι άνάμεσα σ'ε δάση γεμάτα έλατα και πεύκα.

Περάσαμε τό Κακό Διάβα—τό πιο επικίνδυνο μέρος—τό σούρουπο, κι' όταν φθάσαμε στο Μεγάλο Βράχο που κάθεται ο 'Αράπης και φυλάει τό θησαυρό—έτσι λέει ή παράδοση—ήταν πιά βαθειά νύχτα. Και σ'τό σκοτάδι μέσα, με την παιδική μου φαντασία νόμιζα π'ώς έβλεπα μπροστά μου τ'ον 'Αράπη και μιά άνατριχίλα περνούσε όλο μου τό σώμα, έν'ω συγχρόνως έκλεινα τ'α μάτια από φόβο. Στή Γκούρα φθάσαμε, περασμένα μεσάνυχτα.

Η Γκούρα. Ένα όμορφο, δροσόλουστο χωριό του Φενεού. Χτισμένη σ'τά πόδια της Ζήρας, μοιάζει από μακριά με τ'α κάτοικοι σ'α σπίτι της, σ'άν ήμερο κοπάδι από όλόασπρα άρνάκια, που βόσκουν σε καταπράσινο λιβάδι.

Μείναμε σ'τ' όμορφο χωριό κάπου δυο μ'ηνες, που περάσαμε σ'α δυο μέρη κι' αυτές σ'άν ένα γλυκό όνειρο που θάβει να μ'ε τελειώνει ποτέ.

Κυλούσαν οι μέρες μας γεμάτες χαρά κι' ευτυχία. Τά πρωινά μας τ'α περνούσαμε σ'τ' όμορφο, τό γεμάτο έλατα δάσος, που μ'ας έδινε καινούργιες δυνάμεις και μ'ας χάριζε τό πιο πολύτιμο δώρο την Ύγεια.

Τ' άπογεύματα μ'ας άρεσε να τ'α περνούμε κοντά σ'ε δροσερές πηγές, σμίγοντας τ'α τρελλά μας γέλια και τ'α εύθυμα

τραγούδια μας με το κελάρυσμά τους. Κι όταν το βράδυ καθόμαστε στο χαγιάτι, στο σπύτι της θείας που μας φιλοξενούσε και βλέπαμε ν' απλώνεται από πάνω μας ο άστοκός της ούρα- νός, νομίζαμε πως βρισκόμαστε σε άλλους κόσμους, παραμυθένιους.

Με τις πρώτες δροσίδες του Σεπτεμβρίου φύγαμε από τη Γκούρα.

Από τότε πήγα κι άλλα καλοκαίρια στ' όμορφο χωριό. Μα το πρώτο ταξίδι, θα μου μείνει αξέχαστο!

Μακεδονικόν Έντελβάϊς

ΑΠΟ ΤΑ ΦΑΙΔΡΑ

ΤΟ ΠΑΘΗΜΑ ΤΟΥ ΧΑΛΒΑΤΖΗ

Μία φορά σ' ένα πανηγύρι κάποιου χωριού, ήρθε κι έστησε μπροστά στην εκκλησιά τ' άμαξάκι του, πούταν γεμάτο χαλβάδες, κάποιος χαλβατζής. Κάποιο παιδί που βρισκόταν εκεί κοντά βλέποντας τους χαλβάδες, είπε σε κάποιον φίλο του:

— Αχ! να τους είχα όλους, θα τους έτρωγα με μιάς.

Ο χαλβατζής ακούγοντάς τον και θέλοντας να διαφημίση συγχρόνως τους χαλβάδες του, είπε:

— Τι μου λές; Μπορείς να τους φας όλους; Έχεις δίκιο όμως γιατί δεν τους δοκίμασες; είναι όλο μέλι και βούτυρο. Αν φας έναν δεν θέλεις άλλον; χορταίνεις. Στοιχηματίζω ότι δεν μπορείς να φας ούτε το τέταρτο απ' όλους αυτούς.

Κάποιος κύριος που άκουσε τη συζήτηση μπήκε στη μέση και είπε:

— Στοιχηματίζω ότι μπορεί να τους φάει όλους, με τη συμφωνία, αν τους φάει να μη πληρώσει τίποτα, αν όμως δεν μπορέσει, έγω θα σου πληρώσω τόσο, όσο κάνουν όλοι οι χαλβάδες σου αυτού.

Άλλο που δεν ήθελε κι' ο χαλβατζής. Ο μικρός άρχισε να καταβροχθίζει άχόρτατα τους χαλβάδες. Πολλοί είχαν μαζευνεί γύρω του, παρακολουθώντας το παράξενο αυτό σπείχημα μ' ένδιαφέρον. Ο μικρός εξακολουθούσε να τρώει τους χαλβάδες.

Κόντευαν να φραγθού οι μισοί αλλά με δυσκολία πιά τους έχωνε στο στόμα του.

Επιτρέπεται να πάω να πιω λίγο νερό; ρωτά το χαλβατζή.

Πώς; πηγαίνει αν θέλεις, του απάντησε μ' αδιαφορία αυτός ξεροντάς ότι αν τσάνανε ο μικρός, είχε κοντά του τον κύριο. Σε λίγο όμως το παιδί γύρισε. Θαρρείς και με καινούργια όρεξη και δύναμη έτρωγε τους χαλβάδες. Ο χαλβατζής άρχισε να... ιδρώνει και να δαγκάνει τα μουστάκια του. Ο κύριος έτριβε τα χέρια, ο δε μικρός τους κατέβαζε όλους χωρίς την παραμικρή δυσκολία. Σε λίγο δεν υπήρχε κανένας από τους χαλβάδες.

Οι θεαταί του σπείχηματος αυτού ξεκαρδίζονταν στα γέλια. οι φίλοι του μικρού ξεφώνιζαν μ' άράτητη χαρά, ο δε χαλβατζής καταντροπιασμένος, έκανε μεταβολή και ξεκίνησε για το χωριό του, άδειος, θυμωμένος και βρίζοντας τον εαυτό του, γιατί έβαλε τέτοιο σπείχημα χωρίς να ξέρει την χωρητικότητα του στομάχου του μικρού.

Πώς μπόρεσε όμως ο μικρός να φάει τόσους χαλβάδες; Είναι δυνατόν να έχη τόσο ευεργετική ενέργεια το νερό; Απλούστατα. Όταν πήγε στο σπύτι

του δεν διευθύνθηκε στη βρύση, αλλά ίσια στην κάμαρα του διδύμου αδελφού του που του έμοιαζε καταπληκτικά. Του είπε να πιά αυτός να φάει τους χαλβάδες γιατί ο ίδιος δεν μπορούσε πιά. Άλλο που δεν ήθελε κι' εκείνος. Σε μια στιγμή άλλαξαν τα ρούχα τους... και τα παρακάτω τα ξέχουμε.

Κόμης Μοντεχρίστος

ΠΑΙΔΙΚΟΝ ΠΝΕΥΜΑ

— Από την Αίγυπτο είσαι, Μαίρη;

— Όχι καλέ, από το Κάιρο!

Ανώνυμος

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΤΟΥ 265ου ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΥ ΛΥΣΕΩΝ

Προταθέντος την 3 Ιουνίου 1933 προς εύρεσιν των λύσεων των εις τα φύλλα της Διαπλάσεως Ιουνίου, Ιουλίου και Αυγούστου 1933 δημοσιευθεισών 144 Πνευματικών Ασκήσεων.

(Οι ακολουθούντες έκαστον όνομα τρεις αριθμοί σημαίνουν: ο πρώτος τάς εδρασί-σας όρθας λύσεις, ο δεύτερος τά Εδσημα λύσεων και ο τρίτος τά Εδσημα Έπιμο-νής, συμφώνως με τον Όδηγόν του Συνδρο-μητού, Κεφ. Δ', § 25.

Οι Ισότιμοι όλων των τάξεων έχουν το δικαίωμα, οι μὲν τοῦ Α' Βραβείου να δημοσιεύσουν την εικόνα των επί πληρωμῇ δρ. 40 διὰ τὰ έξοδα τοῦ κλισέ, και ναγορά-σουν, εντός τριμήνου το πολύ από σήμερα, (διότι κατόπιν παραγράφεται το δικαίωμα τοῦτο,) ένα σπονδήποτε θέλουν τόμον «Δια-πλάσεως» των ετών 1894 — 1933 (Β' Πε-ρίοδος) με έκπτωσιν δέκα πέντε (15) δραχ-μών. Οι τοῦ Β' Βραβείου ν' αγοράσουν ό-μοιον Τόμον με έκπτωσιν δέκα (10) δρ. και οι τοῦ Γ' με έκπτωσιν πέντε (5) δρ. (Ίδε και Όδηγόν Συνδρομητού, Κεφ. Ε' § 6 και 7).

ΜΕΓΑΛΗ ΤΑΞΙΣ (ἀπὸ 15 ετών και άνω, κα-θώς και όσοι δεν έσημείωσαν ηλικίαν).

ΠΡΩΤΟΝ ΒΡΑΒΕΙΟΝ: Γλυκόλαλο Άηδονάκι, 141, 15, 7.

Ισότιμοι: Έμπερος Παιδιά, 140, 14, 7. Έλπίδουσα Έλλάς, 137, 14, 7. Σε-περιμένη Λαϊδή, 135, 14, 7. Ίδιότρο-πος, 139, 14, 7. Λαμπαδίας, 132, 14, 7. Λαχτάρα της Λευτεριάς, 133, 14, 7. Βέδας, 130, 13, 7. Έρεϊκή, 135, 14, 7. Μικρομέγαλη, 134, 14, 7.

ΔΕΥΤΕΡΟΝ ΒΡΑΒΕΙΟΝ: Άφρι-κάνα, 119, 12, 7. Λευκή Νύχτα, 119, 12, 6.

Ισότιμοι: Παληά Άθήνα, 124, 13, 7. Αίγλη, 120, 12, 6.

ΤΡΙΤΟΝ ΒΡΑΒΕΙΟΝ: Θεά Άθη-νά, 110, 11, 7. Γλυκειά Παρηγορία, 113, 12, 7. Κουνουτσάκι, 109, 11, 6.

Ισότιμοι: Αήμιος Άνθος, 112, 12, 7. Ηχώ του Μαινάλου, 100, 10, 7. Ά-γαρμπελη, 114, 12, 6. Χάνς, 110, 11, 7. Φρανσίνα, 112, 12, 7.

ΕΥΦΗΜΟΣ ΜΝΕΙΑ: Κυρά Φροσύ-νη, 40, 4, 2. Άήτηςτος, 61, 7, 7. Φε-μινιστρια, 53, 6, 3. Αϊθρα, 28, 3, 2. Δανάη, 35, 4, 2.

ΜΕΣΑΙΑ ΤΑΞΙΣ (12—15 ετών)

ΠΡΩΤΟΝ ΒΡΑΒΕΙΟΝ: Ρομαλέος Πισαριώκος, 131, 14, 7.

Ισότιμοι: Μεσημβρινός Άστήρ, 140, 14, 7. Πρόμαχος της Έλευθερίας, 139, 14, 7. Νούλα, 125, 13, 7. Νινέττα,

124, 13, 7. Ξανθό Ποντικί, 120, 12, 7. Δοξασιμένο Τριπολιτοστάκι, 140, 14, 7. Ένδοξος Έλλάς, 131, 14, 7. Λυσό-χαρτο, 138, 14, 7. Μέντιον, 128, 13, 7. Κεφαλλονιτοπούλα, 115, 12, 7. Χω-ρίς Φτερά, 118, 12, 7. Όθων, 118, 12, 7. Άνθισμένη Λεμονιά, 138, 14, 7. Ά-φρός του Ιονίου, 137, 14, 7. Πνευμα-τής Άντιλογίας, 125, 13, 7. Σπαρτια-τοπούλα, 116, 12, 6. Ίώ, 123, 13, 6. Νυφούλα τ' Ούρανο, 130, 13, 7. Εύαγ. Λυκούνης, 130, 13, 7. Αραπάκι, 131, 14, 7. Χρυσή Άκτίς, 133, 14, 7. Νατς, 135, 14, 7. Μαργαρίτα, 120, 12, 7. Πα-παρούνα, 125, 13, 6. Νίνα Νώρα, 124, 13, 7. Γαργαντούας, 127, 13, 7. Κρινά-κι, 138 14, 7. Λιχουδίτσα, 125, 13, 6. Χρυσή Πεταλούδιτσα, 124, 13, 6. Θέλ-μα, 133, 14, 7. Κέρινη Κουκλίτσα, 122, 13, 6. Σιφινωτάκι, 123, 13, 7. Έλλη-νικόν Ίδεώδες, 132, 14, 7. Λεβάντα, 121, 13, 7. Άλκυονίς, 125, 13, 7. Άν-να Α. Σταυρινάκη, 133, 14, 7. Κρυφό Σχολείο, 120, 12, 6. Μπετόβεν, 115, 12, 7.

ΔΕΥΤΕΡΟΝ ΒΡΑΒΕΙΟΝ: Πλοίαρ-χος Νέμος, 109, 11, 7. Μαρία Τερζά, 114, 12, 6.

Ισότιμοι: Κόρη του Μωρηά, 114, 12, 6. Ρεζεντά, 101, 11, 7. Ξενοδίκη, 113, 12, 7. Θούριος του Ρήγα, 100, 10, 7. Βραιλιάνα, 113, 12, 7. Πειραιωτάκι, 113, 12, 6. Ασάλευτη Ζωή, 112, 12, 6.

ΤΡΙΤΟΝ ΒΡΑΒΕΙΟΝ: Δαέρτης, 97, 10, 5. Μεγάλο Μυαλό, 90, 9, 7. Λευκή Καμέλια, 95, 10, 7.

Ισότιμοι: Δημ. Αύγερινός, 95, 10, 7. Κισσός των Βράχων, 93, 10, 5. Κέρ-κης Λέκκας, 92, 10, 7. Τριφασικόν, 97, 10, 7.

ΕΠΑΙΝΟΣ: Τάσος Άπελιώτης, 69, 7, 7. Αταλάντη, 82, 9, 6. Άνθισμένη Άμυδαλιά, 71, 8, 4. Μιμόζα, 68, 7, 5. Ολιβιέρος Κρόμβελ, 73, 8, 7. Μα-σκώτ, 73, 8, 7. Βιολέττα, 71, 8, 6.

ΕΥΦΗΜΟΣ ΜΝΕΙΑ: Θίσση, 26, 3, 3. Έδιδ, 36, 4, 2. Θεοδρελλη, 41, 5, 2. Πλάνο Δοξάρι, 39, 4, 2. Θεοδώρα, 35, 4, 2. Άγκάθι, 41, 5, 2. Τάμ-Τάμ, 15, 2, 1. Πριγκίπισσα των Δολλαρίων, 50, 5, 4. Υροίλη, 41, 5, 2. Λευκάτας, 46, 5, 3. Νικήτρια Έλλάς, 35, 4, 6. Σελι-νιώτικος Όρίζων, 27, 3, 4. Μη μου Ά-πτου, 20, 2, 1. Καμέλια, 37, 4, 6. Αδ-γουστός, 35, 4, 2. Άτρόμητος Φοβι-τσιάρης, 12, 2, 3.

ΜΙΚΡΑ ΤΑΞΙΣ (ἀπὸ 11 ετών και κάτω).

ΠΡΩΤΟΝ ΒΡΑΒΕΙΟΝ: Ποδοσφαι-ριστής, 100, 10, 7.

Ισότιμοι: Ίδομενός, 139, 14, 7. Γκάλικ, 89, 9, 5. Άνθισμένη Γαζία, 96, 10, 6. Θρυλικός Άετός, 133, 14, 7. Ναυτάκι, 95, 10, 6. Μιχ. Π. Νούσια, 97, 10, 7. Βουρούλα, 96, 10, 6.

ΤΡΙΤΟΝ ΒΡΑΒΕΙΟΝ: Άνθροπώ-κος, 67, 7, 5. Ζακυνθινή Άκρογιαλιά, 57, 6, 5.

ΕΠΑΙΝΟΣ: Ειρηνικός, 38, 4, 3.

ΕΥΦΗΜΟΣ ΜΝΕΙΑ: Ηρακλειωτο-πούλα, 26, 3, 2.

Η ΔΙΑΠΛΑΣΙΣ

Το πρώτιστον καθήκον του κα-λοῦ συνδρομητοῦ είναι ἡ ἐγκαι-ρος ἀναγνώσις τῆς συνδρομῆς του

ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ ΤΗΣ «ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ»

Άθήναι, 42 δδός Εὐριπίδου
τὴν 13 Ἰουνίου 1934

ΜΕ μεγάλη χαρά ἀναγγέλλω ὅτι ἡ πολὺ γνωστὴ κι' ἀγαπητὴ μας Διαπλαστοπούλα Νίνα Καλοχριστιανάκη, ποὺ ἔχει τὸ ψευ-δώνυμον Κρητικοπούλα—κι' εἶναι: πραγμα-τικῶς ἀπὸ τὴν Κρήτη—ἀρραβωνιάσθηκε αὐτὸν τὸ μὴνα στὴ Θεσσαλονικὴ τὸν καλ-λιστο νέο Μανώλη Κανάνη, κι' ὥς τὸν ἄλλο μῆνα θὰ γίνουν κι' οἱ γάμοι τους. Τῆς στέλνω τὰ πιὸ ἐγκάρδια συγχαρητή-ριά μου καὶ τὴς εὐχομαι τὴν πιὸ εὐτυχι-σμένην ζωὴ!

Καὶ πάλι τὸ Δοξασιμένο Τριπολιτοστά-κι ἐπωφελήθηκε ἀπὸ μιᾶ ἀρρώστειας—εὐτυ-χῶς περαστικῆς—γιὰ νὰ κάμῃ, ὅπως ἄλ-λοτε, μιὰ Στατιστικὴ τῆς Σελίδος τοῦ 1933. Βρῆκε λοιπὸν ὅτι δημοσιευθῆκαν ὅλο τὸ χρόνο 286 κομμάτια, 80 ἀπὸ ἀγόρια καὶ 206 ἀπὸ κορίτσια. Τὰ περισσότερα, ἀπ' τὰγόρια, δημοσίευσσε ὁ Τάσος Δούσης (8 κομ.) καὶ κατόπι ὁ Βέδας (6 κομ.).

Κι' ἀπ' τὰ κορίτσια, ἡ Έλπίδουσα Έλ-λὰς (8 κομ.) κι' ὕστερα ἡ Βασιλίσσα τοῦ Πόνου, ἡ Μικρομέγαλη καὶ ἡ Ραγιομένη Λάρα ἀπὸ 6 κομ. καθεμιά. Ἡ Στατιστι-κὴ, ἐννοεῖται: ἀναφέρει καὶ τοὺς τρίτους, καὶ τοὺς τέταρτους—ἀλλὰ ποὺ τόπος γιὰ ὅλους! Ἀλήθεια σὸ 3ο φυλλάδιό δημο-σιεύθηκε ἓνα κομμάτι («Φθινοπωριάτικὴ ἡμέρα») χωρὶς ὑπογραφή, κατὰ λάθος βέ-βαια. Καὶ νὰ ἰδῆς ποὺ δὲν θυμᾶμαι τὴν πιά τίνος ἦταν.

Τὸ «μυστήριον» αὐτὸ, Κική, θὰ ἐξηγηθῇ παρακάτω. Θὰ ἰδῆς δηλαδὴ πὺς σῶθηκε ὁ Ρανά καὶ βρέθηκε κι' αὐτὸς σὸ νησί τῶν ναυαγίων ὅταν πιά δὲν τὸν περιμενε κανένας... Γιὰ νὰ μὴ σ' ἀνακαλύψουν, καὶ δημοσιεύσῃς Μ. Ἀγγελία καὶ με τὸνῶνα σου μόνον καὶ τὴν ἀληθινὴν σου διεύθυνση, ἢ με τὸ ψευδώνυμό σου μόνον καὶ με ἄλ-λῃ διεύθυνση (π. χ. μιὰς συγγένισσας, μιᾶς φίλης, ποὺ θὰ λαβαίνει καὶ θὰ σοῦ δίνει ὅ, τι θὰ σοῦ στέλνουν). Στὰ τετράδια Μ. Μυστικῶν εἰσαι ἐλεύθερη νὰ γράφῃς ἢ μόνον τὸνῶμά σου, ἢ μόνον τὸ ψευδώνυμό σου, ἢ καὶ τὰ δύο—ὅπως θέλεις καὶ κατὰ τίς περιστάσεις.

Τὴ θυμοῦμαι, Τρύπα σὸ Νερό, αὐτὴ τὴ Γάτα-φυτό, δὲν θυμοῦμαι ἔμως σὲ ποῖο τόμῳ μου δημοσιεύθηκε. Πάντως σὲ πολὺ καλῶ. Ναι, σὸ τέλος τοῦ Διαγωνισμοῦ, μετὰ τ' Ἀποτελέσματα, δημοσιεύω Ἀσκή-σεις μόνον ἀπὸ βραβευμένους Συλλογῆς, κι' ἔτσι σ' ἓνα φυλλάδιο μπορεῖς νὰ ἰδῆς πολ-λὰς τοῦ ἰδίου συνθέτου, καὶ καμμιὰ φορὰ καὶ ἄλλες. Αὐτὸ βέβαια τὸν εὐκολύνει, κα-θὼς λές, ἀν λαβαίνῃ μέρος καὶ σὸ Δια-γωνισμὸ τῶν Λύσεων. Ἀλλὰ πὺς νὰ γίνῃ; Εἶναι κι' αὐτὸ ἓνα πρόνοιμόν νὰ ποῦμε' τοῦ βραβευμένου στὴς Ἀσκήσεις.

Πολὺ μ' εὐχαρίστησε τὸ γράμμα σου, Ἀγνή Καρδιά. Μόνον γιὰ τὴν πρωταπρι-λιά δὲν συμφωνῶ. Ὅταν μᾶς ἀρέσει ἓνα μυθιστόρημα, δὲν θέλουμε νὰ τελειώσῃ ποτέ. Κι' ἐπειδὴ ξέρω πόσο σὰς ἀρέσει ὁ «Ἀσπρος Λύκος», σὰς εἶπα φέματα πὺς τελειώνει γρήγορα, γιὰ νὰ λυπηθῆτε μιὰ στιγμὴ καὶ νὰ χαρῆτε ὕστερα μαθαίνοντας πὺς ἦταν πρωταπριλιά. Ἐοῦ λοιπὸν ἡθε-λῶς νᾶταν ἀλήθεια, γιὰ νὰ μάθῃς γρήγορα τὸ τέλος; [Κι' αὐτὸ βέβαια συμβαίνει: ὅταν, μᾶς ἐνδιαφέρῃ μ' ἱστορίαν, ἀνυπομονοῦμε νὰ ἰδοῦμε πὺς θὰ τελειώσῃ Πάντα ἔμως εἶναι πιὸ διασκεδαστικὸ νὰ παρατείνεται αὐτὴ ἡ ἀνυπομονήσῃ καὶ νὰ μὴν ἱκανο-ποιεῖται παρὰ σιγά-σιγά.

Κοκκινουσκούφιτσα, χάρηκα πολὺ γιὰ τὸ εὐχάριστο γεγονὸς κι' ἐλπίζω νὰ μοῦ τὸ γράψῃ κι' ἡ Στέφαν γιὰ νὰ τὸ ἀναγ-γείλῃ πιά τετσελομένο. Περιμένω γράμμα σου κι' ἀπὸ τὴν Ἰπάτη, γιατί δὲν πι-στεύω νᾶναι τόσο δύσκολο νὰ γράψῃ κα-νένας σ' ἓνα καλὸ ξενοδοχεῖο... Εἶδα γιὰ ποιους λόγους σοῦ ἀρέσαν οἱ «Πέρ-σαι» ποὺ ἐπαίξαν σὸ Ἑθνικὸ Θέατρο κι' ἔχεις δίκιο. Ἦθελα ὅμως νᾶξεραι γιατί τὸ ἔργο δὲν ἀρέσει στὶς φίλες σου; Μήπως ποὺ δὲν ἔχει μεγάλη ὑπόθεση, πλοκή, ὅ-πως π. χ. ὁ «Οὐδύππος Τύραννος»; Γιατί τότε κι' αὐτές, ἀπὸ ἄλλῃ ἀποψη, θᾶχαν δίκιο. Πραγματικῶς, οἱ «Πέρσαι» δὲν εἶ-ναι τόσο θεατρικὸ ἔργο, ὅπως ἄλλα τοῦ ἀρχαίου θεάτρου.

Ἐλαβα, Λεβάντα, τὸ χωριστὸ σου γράμμα καὶ τίς λύσεις ἐννέα φυλλαδίων, Περσέργω μοῦ φαίνεται πὺς δὲν ἔλαβες καμμιὰ ἀπάντησιν σὸ ἄλλο, ἀφοῦ τίς λύ-σεις ποὺ ἐσώκλειες τίς ἔχω, ἄρα τὸ ἔλα-βα. Ἡ γραμματοπλημυρία ποὺ λές, δὲν εἶναι λόγος, γιατί κι' ὅταν δὲν ἔχω τό-πο νᾶπαντήσω, ἢ ἀναβάλλω γιὰ τὸ ἐρχό-μενο, ἢ ἀναφέρω ὅλα τὰ γράμματα ποὺ ἄφινω χωρὶς ἀπάντησιν. Καὶ ἄλλο λοι-πὸν θὰ συνέβῃ με τὸ δικό σου, ποὺ τὴν δὲν μπορῶ νὰ θυμηθῶ. Πολὺ νόστιμη ἡ περιγραφή τῆς ἐκδρομῆς. Ὅταν γλυ-στρεύατε καὶ πέφτατε ὅλοι σωρὸς κου-δάρι, ἔτυχες καμμιὰ φορὰ πρώτη;...

Διὴ σου λοιπὸν, Ἐλάτη, ἦταν κι' ἡ εἰκόνα «παιδιοῦ ἐκ τοῦ φυσικοῦ» ποὺ δη-μοσιεύθηκε σὸ 26ο φύλλο; Ναι, δὲν εἶ-χες ἀπάνω τὸνῶμά σου καὶ δὲν θυμοῦμαι ποῖος μοῦ τὴν ἔστειλε γιὰ νὰ τὸ ἀναφέ-ρω. Καλὸ εἶναι, ὅταν μοῦ στέλνεται εἰκό-νις, νὰ γράφατε σὸ περιθώριον ἢ ἀπὸ πῶς τὸνῶμα ἢ τὸ ψευδώνυμό σας, γιατί ἐγὼ τὸ ἐσχῶ ὅταν τίς βράζω ἀπὸ τὸ γράμμα σας καὶ τίς φυλάω χωριστά. Νά, καὶ σήμερα ἔστειλα σὸ ταχυγραφεῖο μιὰ ὥραϊα γελοιογραφικὴ σειρὰ, ποὺ δὲν εἶχε ποθεῖν ἓνα ἀποστολέως, κι' ἔτσι δὲν θὰ τὸ ἀναφέρω ὅταν θὰ δημοσιευθῇ. Τὸ λάθος ἐκεῖνο στὴν Ἀσκήσιν 295 διορ-θώθηκε. Μπορεῖ κανεὶς νὰ γράψῃ καὶ γιὰ τυφλὸ, χωρὶς νὰ εἶναι τυφλὸς ὁ ἴδιος...

Δὲν κατὰλαβα καλὰ, Κουνουτσάκι, αὐτὸ ποὺ μοῦ γράφετε. Πὺς φαντάζεσαι πὺς εἶσαι «βέρος» στὸς ἄλλους; Ἐπειδὴ δὲν συνεισφέρεις; Μὰ εἶσαι κορίτσι κι' εἶ-ναι πολὺ ἀρκετὸ ποὺ φροντίζεις γιὰ τὸ σπύτι κι' εἰτοιμάζεσαι γιὰ νοικοκυρὰ. Ἀλ-λωστε βλέπω πὺς κάνεις ὅ, τι καλὸ βγαί-νει ἀπ' τὸ χέρι σου. Μοῦ φαίνεται λοιπὸν πὺς ἔχεις ἄδικο, ἐκτός ἂν ἐνοχῆς τίποτ' ἄλλο. Τὸ γαλλικὸ γράφας (δωρεάν) γιατί τὸ γράφεις gratis; Ἐγὼ τὸ ξέρω gra-tis, ὅπως τὸ λατινικόν. Κι' ἐν' ἄλλο λά-θος ποὺ τὸ κάνουν πολλοὶ: μάλλιντα, με δύο λάμβδα. Δὲν εἶναι ἀπὸ τὸ μάλλον, εἶναι ἀπὸ τὸ μάλα καὶ θέλει ἓνα λάμβδα, ἡλίστα!

Όχι, Σίλλερ, αὐτὰ τὰ Δημόδη Αἰνίγ-ματα, ἢ τὰ Παλαιὰ Αἰνίγματα, καθὼς κι' οἱ Παλαιοὶ Γρίφοι κτλ. δὲν εἶναι «ἐκτε-μένα» τὴ στιγμὴ ποὺ χαρακτηρίζονται ὡς «παλαιά». Ἐνὰς συνθέτης προσθέτει κι' ἓνα δυὸ τέτοια στὴ Συλλογὴν του, με τὴν ὀρθὴ σκέψιν πὺς μποροῦν νὰ προταθοῦν στὸς λύτες ποὺ δὲν τὰ ξέρουν κι' ἐπομέ-νως, ἂν καὶ παλαιὰ καὶ γνωστὰ στὸς πα-λαιούς, θὰ τοὺς φανοῦν νέα. Καλὴ ἡ ἰδέ-α σου νὰ δημοσιεύω ἓνα κατάλογο ὅλων τῶν μυθιστορημάτων ποὺ ἔχω δημοσιεύσει καὶ ποῖο ἐτος δημοσιεύθηκε τὸ καθένα, ὥστε νὰ ξέρουν ἐκεῖνοι ποὺ ἀγοράζουν τόμους μου. Ἀμα εὐκαιρήσω θὰ τὸν κάμω. Ναι, πολὺ χρισθμορ ἔχει τὸ γράψιμό σου.

Τὸ ἐξῆς νόστιμο μοῦ γράφει ἡ Μυρτίλλη. Στὸ σχολετο, σὸ μάθημα τῶν Φυσικῶν, πῆγε μ' ἓνα φυλλάδιό μου, ποὺ τὸ κοίτα-ζε με μιὰ συμμαθήτριά της. Ἀξαφνα ἀ-κούει τὸν καθηγητὴ νὰ φωνάζῃ με δυνατὴ φωνή, ποὺ τῆς φάνηκε καὶ ἄγρια: «Αὐτὴ ἡ Διαπλάσις εἶναι κακὴ!» Πάγωσε, προ-σπάθησε νὰ δικαιολογηθῇ, μουρμούρισε: «Όχι, κύριε καθηγητά... μὴ νομίζετε... δὲν τὴ διαβάσαμε... τὴν κοιτάξαμε μιὰ στιγμὴ, ἀλλὰ προσέχαμε...» Ὁ καθηγη-τῆς τὴν κοίταξε μ' ἐκπληξήν, με ἀπορία: τί εἶχε πᾶθει ἡ Μυρτίλλη, μὴ δὲν ἦταν καλὰ;... Εἶδε ὅμως τὸ φυλλάδιό καὶ τότε κατὰλαβε. Γέλασε πολὺ καί, πρῶτα γελῶντας, ἔπειτα σοδάρᾳ, εἶπε: «Μὰ ἐγὼ δὲν ἔλεγα γιὰ τὴν Διάπλασή σας... ἔλε-γα γιὰ τὴν διάπλασιν τοῦ ὁργανισμοῦ!... Νά ἡ τιμωρία σας ὅμως. Μόνες σας προδο-θήκατε πὺς δὲν προσέχατε σὸ μάθημα, γιατί ἂν προσέχατε, θὰ ξέρατε γιὰ ποιὰ διάπλασιν ἔλεγα...». Κι' ὁ καλὸς καθη-γητῆς, ἀφοῦ τίς συμβόλευσε νὰ μὴ τὸ ξανακάμουν, ἔλαβε ἀφορητὴ νὰ πῇ καὶ με-ρικὰ καλὰ λόγια γιὰ μένα...

Ἀλήθεια, Τρελλὴ Δόλα, δὲν μπορῶ νὰ πῶ πὺς γράφεις καλὰ, καὶ κάμποσες λέ-ξεις σου, ἀπ' αὐτὸ τὸ γράμμα, κουράστη-κα νὰ τίς διαβάσω. Δὲν ἦταν ὅμως λόγος νὰ μὴ λάβῃς μέρος σὸν Διαγωνισμὸ Ἀσκή-σεων. Πρῶτον, γιατί θὰ ἐδάξες κάποια προ-σχή καὶ σὸ γράψιμό, κι' αὐτὸ θὰ σὲ ὀ-φελούσε. Καὶ δεύτερον, γιατί δὲν θὰ πείραζε ποὺ ἴσως θάπαιρνες μόνον Εὐφημο Μυσία στὴν Καλλιγραφία, ἂν στὶς Ἀσκήσεις ἐρ-χόσουν πολὺ παραπάνω. Ὅπως δὴ ποτε, εἶ-ναι ἀνάγκη νὰ βελτιώσῃς τὸ γράψιμό σου. Καὶ νὰ ἔνας τρόπος: νὰ μοῦ γράφῃς συ-χνά. Κι' ὅταν μοῦ γράφῃς, νὰ συλλογιέ-σαι: «Τὴν καὶ μὴν τὴν Διάπλასιν... εἶναι 56 χρονῶν... τὰ μάτια της θᾶναι πολὺ κουρασμένα... ἄς μὴν τῆς τὰ παρακου-ράσω κι' ἐγὼ». Ἐτσι θὰ προσπαθῇς νὰ γράφῃς τίς λέξεις σου πιὸ καθαρές, πιὸ εὐανάγνωστες. Καὶ σιγά-σιγά θὰ συνηθί-σῃς, ὥστε νὰ τὸ κάνῃς αὐτὸ πάντα κι' ὀ-χι μόνον ὅταν θὰ γράφῃς σὲ μένα...

Ἐδῶ σταματῶ. Μακεδονικόν Έντελ-βάϊς, Ἐντα Γκάμπλερ, Χρυσὴ Πετα-λουδίτσα, Μικρομέγαλη καὶ Ξανθὴ Έλ-ληνοπούλα, τὰ γράμματά σας τὰ διάβασα με πολὺ μεγάλῃ εὐχαρίστησιν καὶ τὰ εἶχα φυλαγμένα ἀπ' τὴν προηγουμένη ἐδδομά-δα, γιὰ νὰ σὰς ἀπαντήσω σήμερα. Ἀλλὰ προηγοῦντο πολλὰ ἄλλα, φυλαγμένα ἐπί-σης, κι' ὥς νᾶρθῇ ἡ σειρὰ τῶν δικῶν σας, ὁ χῶρος τελείωσε. Θάνησυχούσατε, ἂν σὰς ἄφινω πάλι γιὰ τὸ ἐρχόμενο χωρὶς νὰ σὰς πῶ τίποτα. Καὶ προτίμησα νὰ σὰς

Πῶς θὰ περάσετε πρὸ εὐχάριστα τὸ καλοκαίρι σας;
Εἶναι ἀπλούστατο: Θὰ προμηθευθῇτε ὅσους περισσότερους μπορεῖτε

“ΤΟΜΟΥΣ ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ,”

καὶ θὰ τοὺς πάρετε μαζί σας στὸ ταξίδι, στὴν ἐξοχή, ὅπου θὰ πᾶτε,
—ἀλλὰ κι' ὅπου θὰ μένετε, — γιὰ νὰ περάσετε τίς Διακοπές.

Κι' ἓνας μόνον Τόμος τῆς Β' Περιόδου, ἀρκεῖ, μὲ τίς
400 του σελίδες, μὲ τὰ τρία ἢ τέσσερα μυθιστορήματά του καὶ μὲ
τὰ τόσα ἄλλα ποὺ περιέχει. Ἄν πάρετε μάλιστα ἀπὸ τοὺς τόμους
τῶν τελευταίων ἐτῶν, **1929 ἕως 1933**, ποὺ ἔχουν ἀπὸ 620
σελίδες ὁ καθένας καὶ ἀπὸ 4-5 μυθιστορήματα, τί ἄλλο θέλετε;

Τιμοκατάλογος δημοσιεύεται στὰ φυλλάδια συχνά. Συμβου-
λευθῆτε τον καὶ κάμετε ἐγκαίρως τὴν προμήθειά σας, ἂν θέλετε νὰ
περάσετε **ΤΟ ΠΙΟ ΕΥΧΑΡΙΣΤΟ ΚΑΛΟΚΑΙΡΙ**

σὰ νὰ μπαίνουν γιὰ παραγεμισματα. Ἐξ
ἄλλου ἔχει νοήματα πολὺ δύσκολα γιὰ τὴν
παιδικὴ ἀντίληψη. — «Θλιμμένες στιγμές»
τῆς **Πριγκιπέσσας**. Πολὺ ἀτεχνό καὶ ἄ-
δικο ποίημα. Οἱ ὁμοιοκαταληξίες φτω-
χές, οἱ φράσεις παρατραβηγμένες. Μό-
νον ἡ ἀνάπτυξη τοῦ θέματος εἶναι καλὴ
καὶ μακάρι ὅλοι οἱ ποιητὲς τῆς Σ. Σ. Σ.
νὰ πρόσεχαν ὥστε κάθε στροφὴ τῶν ποιη-
μάτων τους νὰ περιέχῃ ἓνα αὐτοτελὲς
νόημα, καὶ στὸ τελευταῖο νὰ βγαίνει ἓνα
γενικὸ συμπέρασμα, ὅπως γίνεται σ' αὐτὸ
τὸ ποιηματάκι, — «Γουρουνὶ εἰμαι;» τῆς
Φιφίνας. Ἀσήμαντο ἀνεκδοτάκι. — Ἡ
«Μάννα τοῦ Πύρρου». Πολὺ δογματικὰ
γραμμμένο, ἀσύνδετο, σὲ γλῶσσα ἀνώμαλη.
Μοῦ φαίνεται σὰν σχολικὴ ἐκθεση. Ὡς
θέμα βέβαια εἶναι πολὺ ὠραῖο, μὰ ἡ ἐκτέ-
λεση του ὑστερεῖ πολὺ. — «Ἀπὸ τὰ φαι-
δρά» τοῦ **Κυπριωτόπουλου**. Γνωστότατο
ἀνεκδοτό. — «Τὸ καὶμένο σκυλάκι» τοῦ
ἰ. δίου. Ἀτεχνά γραμμμένο καὶ ἀντικανονικὰ
σταλμένο. — «Ὁ Παρήγορος Ἀγγελοῦ»
τῆς **Τρύπας** σὲ **Νερό**. Παιχνίδι ψευδω-
νύμων ἀπὸ τὰ καλότερα ποὺ ἔχω λάβει
ὡς τώρα. Δυστυχῶς τὸ θέμα του εἶναι
τόσο ἀκατάλληλο γιὰ ἓνα τέτοιο παιχ-
νίδι, ὥστε δὲν μπορεῖ νὰ δημοσιευθῇ τὸ
κομμάτι αὐτό. — «Ἡ ἱστορία τῆς γατού-
λας μου» τῆς **Νικητρίδας Ἑλλάδος**. Μοιά-
ζει καταπληκτικὰ μ' ἓνα παρόμοιο ποὺ
δημοσιεύσαμε σὲ προηγούμενο φύλλο καὶ
δὲν εἶναι κιόλας ἐξαιρετικὰ καλογραμμέ-
νο. Ἀς διαλέξῃ ἡ φίλη μας κανένα ἄλλο
ἀνεκδοτό τῆς γάτας τῆς γιὰ νὰ μᾶς στεί-
λῃ. — Θὰ ἐξακολουθήσω.

Ἡ Διάπλασις ἀσπάζεται τοὺς φί-
λους τῆς: **Ἰπτάμενον Ἀετὸν**. (πρὸ μῆ-
νός; εἶναι νωρὶς ἀκόμα; ἡ σειρά ἐνός κομ-
ματιοῦ μπορεῖ νάρθῃ καὶ σὲ δυὸ μῆνες; εὐ-
χαριστῶ γιὰ τὰ καλὰ λόγια ἔστω!) **Χρυ-
σαλλίδα** (πολὺ ὠραῖο τὸ γράμμα σου) καὶ,
ἀκουαρέλλα εἶναι ὁρὸς τῆς ζωγραφικῆς
καὶ σημαίνει **ὕδατογραφία**, δηλαδὴ ζω-
γραφία καμωμένη μὲ νερομπογιές, κι' ὅχι
μὲ λαδομπογιές, ἐλαιογραφία! ἀλλὰ καὶ
στὴ λογοτεχνία, λέμε καμμιὰ φορὰ ἀκουα-
ρέλλες καὶ ἐλαφρές, πεταχτές, σύντομες
περιγραφές, ποὺ κάνουν τὴν ἐντύπωση ζω-
γραφίας μ' ἐλαφρές πινελιές κι' ἀνάερα,
λεπτὰ χρώματα. **Μποῦμ** (ἔχω μπροστά
μου ἓνα γραμματάκι σου ἀπὸ 17 Μαΐου
τὸ διάβασα μὲ μεγάλη εὐχαρίστηση καὶ
σοῦ ἔστειλα 3 τετράδια περιμένων νὰ μοῦ
ἐναγράψῃς. **Μαργαρίταν** (ἐναστέλλει
τις, ἔχεις καιρὸ; ἤρθες στὸ γραφεῖο μου
καὶ δὲν εἶπες ποῖα εἶσαι; ποῦ νὰ μαντέ-

ψω! μόνο ἂν ἦσουν ἀληθινὴ μαργαρίτα
θὰ σ' ἐγνώριζα...) **Ἀττικὸ Φεγγάρι** (δ-
χι, δυὸ μαζί! δὲν ἐπιτρέπεται νὰ λάβουν
μέρος σ' ἓνα Διαγωνισμό; ἀδικοῦνται ἔτσι
οἱ ἄλλοι ποὺ διαγωνίζονται μόνον τους;
ἐπειτα, ἂν βραβευθοῦν δυὸ μαζί, ποῖος θὰ
πάρῃ τὸ βραβεῖο, ποῖος θὰ πάρῃ τὰ εἰ-
σημα καὶ ποῖος θὰ στείλῃ φωτογραφία νὰ
δημοσιευθῇ; ὁ ὁρισμὸς ἐκεῖνος εἶναι καθαρ-
ρὸς: ζητεῖται μιὰ λέξη ποὺ σημαίνει — ἡ
ἴδια — καὶ λήμνη καὶ πόλη; παραδειγματός
χάρη, σὲ μιὰ Ἀσκησι, ἡ λέξη Λαβύρινθος
μπορεῖ νὰ ὀρισθῇ: «ὁρὸς ἡ πόλις» καὶ ἡ
λέξη Κρόνος «θεὸς ἡ πλανήτης»). **Πρό-
μαχον τῆς Ἐλευθερίας** (τί καλά! ἐλπίζω
τώρα ποὺ ἔκαμες τὴν ἀρχή, νὰ ἐξα-
κολουθήσῃς) θυμοῦμαι πολὺ καλὰ τὸ μπα-
μπά σου, τὸ παλιὸ μου **Σιδηροῦν Κρό-
νος** πὲς του πολλὰ χαριεῖσμάτα! ἡ 228
Ἀσκήσις δὲν ἔχει λάθος. **Ἰσιδα, Κε-
φαλλωνιτοπούλαν, Διάναν** κτλ. κτλ.
Εἰς ὅσας ἐπιστολάς ἔλαβα μετὰ τὴν 31
Μαΐου θάπαντήσω στὸ ἐρχόμενο.

ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΑΙ ΑΣΚΗΣΕΙΣ

ΣΥΝΕΧΕΙΑ τοῦ 270οῦ Διαγωνισμοῦ. Αἱ λύσεις
τοῦ φυλλαδίου τούτου δεκταὶ μέχρι 16 Αὐγούστου.

333. Αεζήγριφος

Ὁ γιὸς τοῦ Νῶε κηνέται
Σὲ μιὰ βαθεῖα σπηλιά,
Κι' ἀμέσως γύρω ἀπλώνεται
Καιμπάνας ἡ λαλιά.

Ἀγγελος Εἰρήνης

334. Στοιχειοτονόγραφος

Σὲ πρόσκοπο ἀπ' τὴν Παλαιὰ Γραφή
Ἀδικοσκοπομένο,
Προσθέτω μόνον γράμμα στὴν ἀρχή
Μὲ τονισμό ἀλλαγμένο.
Θέ μου, τί σύγχυση γλωσσῶν αὐτῇ;
Γρὺ δὲν καταλαβαίνω!

Ἰδομενεὺς

335. Μεταγραμματοσμός

Κι' ἀπὸ κλωστή μ' αἶμα πιὸ λεπτό,
Μὰ φωτεινὸ, γλυκὸ, ζεστό,
Σὰν ἔχω τὰ.
Τὸ κάνεις ρῶ; τί φοβερό
Γιὰ τὰ σπαρτά!

Ἐσπεριμένης Λόρδος

336. Αἶνιγμα

Τοῦ Δία γιὸς,
Ἦρος τρανός,
Μᾶς λέει ἡ Μυθολογία.

Καὶ τροχτικὸ
Μὰ ἐξωτικὸ
Μᾶς λέει ἡ Ζωολογία.
Λεουσόδι τῆς Χαράς

337. Πυράμις

+
* + *
* * + * *
* * * + * * *
* * * * + * * * *

Ἐκ τῶν ἀνω κατὰ σειράν: σύμφω-
νον, φωτιστικόν, ποτόν, μοιραῖον ἀνα-
πόφευκτον, ἐνδοξὸς μεσαιωνικὴ αὐτο-
κρατορία. Οἱ σταυροὶ καθέτως προφῆ-
της.
Μαργαρίτα

338. Κρυπτογραφικόν

1 2 3 4 5 6 7 8 = Ἱστορικὸς ποταμὸς
2 3 4 5 8 = Μόριον
3 6 2 3 1 3 8 = Ἀρχαία πόλις
4 5 3 1 3 2 3 8 = Μέγας ποταμὸς
5 6 3 2 5 3 = Νῆσος τοῦ Αἰγαίου
6 2 3 4 3 7 8 = Ἀρχαῖος βασιλεὺς
7 2 6 7 8 = Πρέπει νὰ τηρῇται
8 5 6 5 4 7 8 = Νῆσος τοῦ Αἰγαίου
Πιγκ-Πογκ

339-343. Μαγικὸν Γράμμα

Τῇ ἀνταλλαγῇ ἐνὸς γράμματος ἐκά-
στης τῶν κάτωθι λέξεων δι' ἐνὸς ἄλλου,
πάντοτε τοῦ αὐτοῦ, νὰ σχηματίζου ἄ-
νευ ἀναγραμματισμοῦ ἄλλαι τόσαι λέξεις
καλὸς, ἐνωρίς, ραπίζω, ἄρτος, λύμη
Μπετόβεν

344. Μικτὸν

φλν - υαε

Ἀγνή Καρδιά

345. Γρίφος

καὶ ἰ στε στε
το ἰ στε στε
Γλυκόλαλο Ἀηδονάκι

ΛΥΣΕΙΣ

τῶν Πνευματ. Ἀσκήσεων τοῦ φύλ. 14

141. Μυτιλήνη (μῦτη, λινή). — 142.
'Απὸν-Ἰάπων. — 143. Κλωθὸν-Κλωθῶ.
— 144. Ἡ Μῆλος, τὸ μῆλον. — 145.
Α Λ Σ Α Τ Ι Α 146. **Ἐν οἶδα ὅτι**
Α Λ Ι Ε Χ οὐδὲν οἶδα (Λαμβά-
Σ Ι Κ Ε Λ Ι Α νομεν τὸ πρῶτον
Α Ε Α Ρ γράμμα τῆς ἀνω
Τ Ε Λ Α Μ Ω Ν σειρᾶς, τὸ τελευ-
Ι Ι Ω Α ταίον τῆς κάτω, τὸ
Α Χ Α Ρ Ν Α Ι δευτερον τῆς ἀνω,
τὸ προτελευταῖον τῆς κάτω, καὶ οὕτω
καθεξῆς). — 147-151. Διὰ τοῦ Ρ: ὁρ-
κος, χώρα, ὁρὸς, μέρος, **Μαρία**. — 152.
ΑΡΡΙΝΙΟΝ ('Ανοίγω, Γελῶ, Ρίπτω,
'Ἰσταμαι, Νύξ, Ἰλαρός, Ὀλον, Να-
δί). — 153. Ὁ χρόνος εἶναι χρόνιμα. —
154. **Νὰ εἶσαι ὑπερήφανος διότι εἶσαι**
Ἕλλην (ναοὶ σὲ η, περί, φανός, δύο
τί, εἰς σὲ ἐλ, ἦν).

ΜΙΚΡΑΙ ΑΓΓΕΛΙΑΙ

[Δ'—329]

Ἀγάην. Οὕτε φωνὴ οὕτε ἀκρόαση.
Χωρὶς Φτερά. Κι' ἐσὺ τὸ ἴδιο. Μὰ
γιατί;

[Δ'—330]

Τὸ **Μαργιολάνι**. . . τραβλήθηκε καὶ ἐ-
κλείσθη εἰς τὸ φρενοκομεῖο Κερκύ-
ρας!!! Τὸ ὁμολογεῖ καὶ ἡ ἴδια εἰς (Δ'
333!) **Φιφίνα**, ἀναμεινόμεν ἀποκαλύψεις
ἀγωνιωδῶς.

[Δ'—331]

Ἀνόφως τῆς **Δόξης**, λυποῦμαι ποῦ
δὲν μπορῶ νὰ δεχθῶ τὴν πρότασί
σου, μὰ ἀλληλογραφῶ ἦδη μὲ πολλοὺς
καὶ δὲν μοῦ μένει καθόλου καιρὸς.

Τάσος Δούσης